Ч. 2 (14.545). Львів, субота 2. січня 1937. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ВСІХ ІНШИХ КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. ПОЛ.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Що місяця книжка [для] точних Передплатників „Діла".

ДО ВІДОМА ВП. ПЕРЕДПЛАТНИКАМ І ЧИТАЧАМ „ДІЛА".

П[ові]домляємо всіх Вп. Передплатників і Читачів „Діла", [що] не зважаючи на збільшення обему нашого орган[у] [до 8] сторінок щоденно і до 12 сторінок під неділю, [вс]і точні Передплатники, які не матимуть [жодн]их [за]лостей і вплатять що-місяця передплату найдаль[ше до] 15-го, дістануть за доплатою 25 сотиків на пересил[ку] кожного місяця.

ОД[И]Н [Т]ОМ БІБЛІОТЕКИ „ДІЛА" БЕЗПЛАТНО.

Та[к]ом кожний точний передплатник „Діла", [що] пр[и]шле до 15-го кожного місяця 5 зол. на передплату і 25 [сот.] на порто, дістане до 20-го того ж місяця один [в]иданий том Бібліотеки „Діла", яка в 1937 р. буд[е] [в]иходити у такім самім форматі й вигляді, як у 1936 [р.]

[Пер]ший том за 1937 рік дістануть усі точні Передплатн[ики] в дні 20. січня нову повість [...]ини Вільде п. н. „БЄ ВОСЬМА".

Тим Передплатникам Бібліотеки „Діла", що вплатили передплату за ввесь рік, Видавництво зарахує надвишку за останні 4 книжки 1936 р. на передплату „Діла" за 1937 рік.

Отже тільки від Вашої точности, Вп. Передплатники, залежить, щоб Ви дістали кожного місяця безплатно один том Бібліотеки „Діла" і таким робом прийшли за рік у посідання

12 ГАРНО ВИДАНИХ КНИЖОК ПЕРШОРЯДНИХ УКРАЇНСЬКИХ І ЧУЖИНЕЦЬКИХ АВТОРІВ.

Тому апелюємо до всіх Вп. Передплатників, Читачів і Прихильників „Діла":

Присилайте точно що-місяця, я найдалі до 15-го, передплату в сумі 5 зол. і на порто 0.25 зол., за що дістанете як премію один том Бібліотеки „Діла".

[Іта]лія проти висилки добровольців до Еспанії.

НАРАДИ КОМІТЕТУ НЕІНТЕРВЕНЦІЇ.

Іта[лій]ський амбасадор Ґранді передав пред[сідн]икові комітету неінтервенції льордові Пліме[тові] [...]

[...]тову відповідь на англьо-французький [...] вне[с]ок припинення виїзду добровольців до [Еспанії]. [...]

[...]ає, що необхідно занятися всіми [пи]таннями [по]средньої інтервенції, та перш за все [до]бровольців; найкраще заборонити взагалі виїздити до Еспанії.

[...] на думку італійського уряду необ[...]ідно ще двома питаннями посередньої інтервенції: 1) еспанське золото зложене в усяких банках, необхідно зневтралізувати уможливити обом еспанським урядам користуватися ним; 2) заборонити висилати до Еспанії грошеві або якінебудь інші посилки, зосереджуючи фінансову і харчеву підмогу для Еспанії у міжнародньому Червоному Хресті.

Над тими справами радив учора льондонський комітет неінтервенції, точніше — його дві комісії. Перша комісія радила над уніфікацією законодавства, що заборонило би

виїзд добровольців з усіх країн.

Наради, на яких порушено м. ін. питання одноцілої візи, що виключувала би виїзд до Еспанії, вчора не покінчилися.

Друга комісія радила над тим,

як стримати доплив гроша до Еспанії

Всі без труду погодилися щодо устійнення оборотів кредитами і переказами, зате куди важче було дійти до згоди у справі невтралізації еспанського золота, здепонованого в закордонних банках. Трудність лежить у тому, що раз — згадане золото здепоноване на конто приватних осіб, не уряду, а це викликує правничі ускладнення; друге — оба еспанські уряди платять за достави частинно сирівцями.

Комісії продовжуватимуть наради на другий тиждень.

Невідомо яку відповідь дасть Берлін.

У тій справі амбасадори Франції та Великої Британії відбули вчора нараду з міністром фон Нойратом. Слід припускати, що в німецькій відповіді будуть поважні застереження. Німецькі політичні кола радіють, що й Італія поробила застереження, німецька преса пише — що „вісь Рим—Берлін не ослабла, залишаючись і дальше політичною дійсністю.

У своїх застереженнях німецький уряд має буть взяв під увагу і постачання американського воєнного матеріялу до Еспанії.

Перенаселення села і школа.

Львів, 1. січня 1937.

Село нині перенаселене, спавперизоване, виголодніле. Воно виголодніле зокрема на землю, одинокий майже варстат праці селянина.

Перенаселене село належить нині до предметів найбільшої жури внутрішньої і закордонної політики держав. Тяжке це суспільне питання зганяє спокійний сон із повік багатьох економістів і політиків. Треба його рівночасно розвязувати на внутрішньому й закордонному фронті державної політики.

На терені Ліґи Націй набрало це питання від двох уже літ усіх прикмет актуальности. Допильновує його особливо Польща, що намагається дипльоматичним шляхом добитися міжнароднього поладнання еміґрації, кольоній і практичної розвязки жидівського питання через змішнення переселення жидів у Палестину.

Але шлях міжнароднього полагоджування важких суспільних справ дуже химерний, непевний і далекий звичайно від практичної реалізації. Тим то й внутрішні заходи, закони й реформи мають далеко більше конструктивне значіння, ніж найблискучіші міжнародні виступи.

Деякі познаки вказували, що Польща думає повести плянову внутрішню політику на дальшу мету в справі перенаселення села. Належить сюди внутрішня кольонізація і парцеляція, майбутній закон про нероздроблювання селянських господарств та встановлення права майорату, активізація внутрішнього промислу та пляновий відплив зайвих робочих рук із села до упромисловленого міста. Останні промови в соймі премієра ген. Складковського й віцепремієра міністра фінансів Квятковського не залишають у цих справах найменшого сумніву. Уряд має свій плян і буде виконувати його послідовно.

Наш нарід, наше селянство не сміє бути байдужим у цій справі. Пляновість уряду, яка вона не булаб, матиме все більше характер бюрократичний, механічний. Внутрішній творчий конструктивізм належатиме до самої селянської маси, найбільше зацікавленої в розвантажуванні перенаселеного села.

Відплив зайвих робочих рук із села до міста відбувався і буде відбуватися дальше. В його процес увіллються тепер деякі елементи механічної пляновости. Внутрішню, творчу пляновість мусить творити саме селянство. Сюди належить питання школи, формальної освіти селянських дітей.

Селянин, що попаде з села в місто, може легко найтися на самому споді соціяльної піраміди, але й може такосамо легко пхатися на її верх. Залежить це від умовин і його індивідуальности, від його фізичної і духової підготови до боротьби за існування.

Конкуренційна боротьба селянина за працю в місті була й буде дуже тяжка. З ходом часу

вона ставатиме ще тяжча через приписи про вимагані фахові кваліфікації кожного міського робітника. Саме ці фахові кваліфікації працюючого міщанства в ремеслі, промислі, торговлі рішатимуть про те, які місця соціяльної міської піраміди заповнятиме приплив селянства до міста. Він може поповнювати середньо заможні працюючі кляси, але й може поповнювати гурти зовсім обезправненого пролетаріяту. Резерви цього пролетаріяту однаково будуть грізні як для міста, так і для села. Поворотний відплив спролетаризованого в місті селянства в село був би найбільшим його господарським і моральним нещастям.

Цей важний переходовий момент повинен розбудити в українського народу, головно в селянства, найбільшу обережність, чуйність і практичність. Треба дуже дбати селянству за формальну освіту своїх дітей. Нині ніодна селянська дитина не сміє залишитись поза школою. Селянство мусить також домагатися для себе найвище зорганізованих народніх шкіл, бо тільки 7-клясові народні школи дають право вступу до фахових ремісничих і промислових шкіл, на торговельні й інші фахові курси. Без покінчення тих шкіл чи курсів не матиме людина ніяких управнень у працюючому міському середовищі. Шлях до конкуренційної боротьби буде для неї замкнений.

У цій справі спадає велика відповідальність на провідників села, на священиків, учителів, батьків чи опікунів селянських дітей. У кожному селі повинна бути школа, по змозі найвище зорганізована. Школа має бути вивінувана й забезпечена, щоб у ній могла правильно відбуватись наука. Батьки чи опікуни мусять правильно посилати дітей до школи та стежити за тим, щоб вони пильно й добре вчилися. Там, де ще школи нема, треба доложити всіх заходів, щоб зорганізувати школу, вибудувати добрий шкільний будинок і вивінувати його достатньо. Нижче зорганізовані школи треба переміновувати на вище організовані. Треба все памятати про те, що добра народня школа — це питання майбутньої структури нашого села, розвитку або повної загибелі нашого селянства.

Український нарід, українське селянство повинно станути тепер активно під прапорами боротьби за добру, найвище зорганізовану народню школу. Розуміється, українську школу, бо тільки школа в рідній мові дитини може дати добрі основи початкової освіти й виховання громадянина. Пригадаємо практично-боєве, завжди актуальне культурне гасло наших шкільних діячів: „У школі наша будучність!"

——o——

Різдвяний чар і пропозиції Гітлеро

Париж, 26. грудня 1936 р.

I.

Українському читачеві мабуть мало відомий різдвяний париський звичай. Напередодні Різдва, по молебнях в костелах опівночі, париська юрба займає ресторани, каварні, де усюди грають орхестри і парижани танцюють аж до самого рана.

Цього року Різдво випало тут так величаво, такі сотні міліонів видали французи — ці ощадні французи — що нині всі вірять, що кріза вже проломана у Франції. Довоєнні рекорди святочних видатків зовсім побиті.

Чи світанок нового економічного розмаху настав у Франції? — запитує вся преса.

Вже за кілька місяців відчинять світову париську виставу. Нові міліярди (чужинці-туристи видають у добрих роках поверх вісім міліярдів франків у Франції) повинні перейти до кишень париських готелярів, купців і промисловців.

Тому якнайскоріше треба покінчити з тими безнастанними страйками — домагаються французи. А синдикалістичний щоденник „Ле Пепль" взиває робітників не жартувати з французькою публичною опінією. Наводимо дослівно:

„Працівники повинні тямити, що публична опінія, дуже прихильна робітничим страйкам у червні і липні 1936 р. — має вже нині цього досить, бо страйки продовжуючись почали пересшкоджати публиці в її звичках і виголах. Ще до того її непокоїть міжнародне положення — і це зовсім справедливо — і вона думає що безнастанні страйки ослаблюють францускста-новище на міжнародній шахівниці.

Французький сенат, що є експозою французької середньої кляси підняв гол не допускає до ніяких крайних економічи чи суспільних експериментів — відкидаючи поправляючи всі тексти, що приходять з ль-ської палати.

Традиційна Франція — ця консерв на Франція, але яка погодилася на дуже ну і далекойдучу соціяльну еволюцію і ц — приходить щораз більше до голосу. І — говорять французи зі собою — якщо бу ан-глійцем, ввійшов би вже без сумніву ату льордів, має найбільше клопотів зі своар-тійними товаришами, які пописуються но-мовністю, а її щораз частіше треба ату-вати.

Подібне явище було теж в Англії асів соціялістичного уряду Мекдональда, щ відомо, перетворився згодом в уряд нацьної унії.

II.

Англьо-французька дипльоматична що розпочала свою акцію в Европі, подалець кому канцлерові політичні та економічопо зиції, як дарунок на Різдвяні свята. ще дуже важко говорити про зміст цьогоньо-французького демаршу та про відпоіяка наспіє з Берхтесгаден, де перебуває нер.

Мають заторкнути кольоніяльне пи; а радше справу розподілу сирівців та ого роду інші політичні проблеми Европи. Васі

РОЖЕ РЕЖІС.

Геройство.

Коли я ввійшов уперше до сальону в домі панства Х., уся увага присутніх була звернена у бік молодого 30 кілька літнього гостя з волоссям білим, як сніг. Він оповідав:

„...Я і мій батько, ми радо приняли запросини нашого давнього приятеля Жоржа поїхати бальоном. Ми мали знятись із його маєтку з досвідченим пільотом. Була весна, погода чудова. Ми чекали на телеграму, щоб виїхати в точній годині. У 2-ій пополудні ми мали зустрітись з господарем у Парижі. Мій батько затирав собі руки з радости, а я хвилювався. Ми взяли із собою тільки плащі, бо все інше мали ми дістати на місці. Жорж був уже там і порався біля бальону. Плян був такий, щоб оглянути сусідні департаменти і на вечір бути знов у столиці. Наш бальон „Фавн" був невеличкий, з невеличким вантажем. Ми відїхали пів до третьої і легенький вітер погнав нас на схід.

Мене заколихувало, як при кожному такому перелеті і я розмовляв з батьком, насолоджуючись околицею. Почало сіріти, як ми побачили Нормандію. „Де ми осядемо?" — спитав я батька. „Точно цього сказати не можна... Зрештою надходить вечір і видно мряки..." Показались перші зірки, але ми не мали охоти вертатись. Ми летіли 600 метрів над землею. Наш господар не був дуже задоволений, що вже не вертаємось. Мряка, що виринала щораз густіше, тривожила його. Та він не хотів псувати нам гарного настрою.

Пів години пізніше вітер погнав нас на північ і заки наш пільот зорієнтувався, ми летіли вже серед непроглядних мряк. Ані я ані мій батько не догадувались, що ми попали в небезпеку. Була думка осісти відразу.

— Це неможливе в такій мряці — сказав Жорж, — бо це означало би смерть. Будемо пробувати знизитись якнайнижче.

За хвилину додав:

— Маємо ще час. Вітер несе нас на північ, але може ще далеко.

Та він помилився. Ми гадали, що летимо між Аржентоном і Фалез, тоді як нас несло вже над Ляманш. Годину пізніше ми зрозуміли свою трагедію. Ми мали дві можливости рятунку: зустріти якесь судно або долетіти до Англії. Та в цій порі вже всі рибальські човна напевне вернулись додому, пароплави їздили туди рідко. Треба було старатись долетіти до Англії. Попробувавши знизитися ми втратили багато ґазу і тимсамим бальон ослаб у своїй силі йти вгору.

Пільот рішив:

— Нема над чим довго думати... Треба всі тяжкі предмети повикидати.

Хоч ми опорожнили кіш, бальон не дуже пішов у гору. За якийсь час ми чули вже шум моря. Ми труслись від холоду та гострого вітру, але володіли собою, щоб не показувати, як це нам дошкулювало. Надаремне шукали ми серед нічної темряви якогось світла. Мряка і мряка.

Жорж рішив:

— Мусимо вилізти на сітку і позбутись коша.

Звязавши себе шнурами, ми так зробили. Тоді знялись ми легко високо вгору. Чи тепер долетимо до побережжя? Це була наша єдина надія. Але в бальоні мусіла повстати якась маленька дірочка, бо він знову почав опадати.

— До Англії не доїдемо, бо вже не маємо чим облекшити бальону — сказав Жорж.

— Чи це значить, що мусимо вмерти?

— Мусимо, хіба, що один буде жертвуватись за другого. Я мушу це зробити, бо відповідаю за ваше життя. Кинусь у море, а коли ви побачите землю, відчинете вентилі, щос ти

— Я на це погоджуюсь, — відповів ат ко, — бо я з вас найстарший.

— А я що? маю залишитись боя -запротестував я.

Жорж рішив:

— Будемо тягнути жеребок!

Виняв листок, подер його на кусн п-сав на них прізвища:

— Жертвує собою той, кого імя ю витягнемо!

Він витягнув листок із своїм імене

Заки ми встигли з ним попроща н скочив униз заплющивши очі.

— Це був герой — перебив оп один із гостей у сальоні.

„...Певно, що герой, але він не бу Коли бальон знову почав опадатр розійшлася, зорі показалися. Вітер уперед, ми не повинні були бути ду від англійського берега.

Надія слабла. Батько сказав:

— Нема сенсу, щоб ми вмерли маєш ще у кишені дві картки з нами. Нехай доля рішить, хто пробувати щастя.

Він виняв своє прізвище:

— Тепер черга на мене.

Я хотів його затримати, п не мав сили і почув тільки хлоп уже знявся вверх. Я тримався як дикий звір, майже неприто знав, що вітер несе мене вже н я осів з бальоном, мене найш вільного, покрівавленого.

Яке було моє здивуван виняв із кишені карточку, на го батька. Він витягнув тоді іменем, а сказав, що там б

Це було справжнє геройств

французько-англійське порозуміння щораз явніше виступає на політичній арені та напирає на заключення нового західного Льокарна та на строгу невтральність щодо еспанської війни. Як кажуть, Італія погоджується на цю англьо-французьку пропозицію, якщо Москва перестане помагати мадридському урядові, а в тім напрямі йде теж дуже сильний натиск на Москву Льондону і Парижа.

Як відомо вже нам Франція дала великі теж позички Польщі, Румунії, Югославії, Чехословаччині та приступає до нових економічних умов з тими державами. Кажуть, що теж Німеччині Франція на спілку з Англією мала б дати ріжні фінансові полекші.

Річ у тім, що треба заспокоювати якось німецькі нерви, сильно подражнені жахливою економічною скрутою, що лютує в німецькій державі.

Юрій Студинський.

Святкуймо без алькоголю!

Не опоганюймо величного Празника Різдва Христового вживанням алькогольних напитків! Нехай на святочному столі кожної української родини, кожного українського товариства й кожного забавового комітету займе почесне місце

КАРТА Р.Ш., ЩО ЗВІЛЬНЯЄ ВІД АЛЬКОГОЛЬНИХ НАПИТКІВ!

Такі карти можна набувати за попередньою вплатою добровільного датку від 1 зол. вгору у Кружку, або в касі Головної Управи РШ. у Львові, вул. Сикстуська 46. Датки за протиалькогольні карти будуть проголошені.

ГОЛОВНА УПРАВА РІДНОЇ ШКОЛИ.

З українського життя в Югославії.

УКРАЇНЦІ ПРИДБАЛИ ВЛАСНУ ДРУКАРНЮ.

Руське Народне Просвітне Дружество „Просвіта", організація бачванських українців з осідком у Руськім Керестурі, придбало ще в літі мин. року друкарню для потреб власних і цілого українського народу в Югославії. Друкарню змонтовано в окремім будинку в Руськім Керестурі і саме тепер почалася в ній праця. Відтепер друкуються в тій друкарні оба українські періодики в Югославії: „Руски Новини" (тижневик) та „Рідне Слово" (двотижневик), в ній теж будуть друкуватись українські книжки, календарі і т. д.

НОВІ ЦЕРКВИ.

За минулий рік вибудували собі українські переселенці з Галичини в Югославії три гарні муровані церкви: в Каніжі, Девятині і Гайвій. Українських переселенців з Галичини є в Югославії коло 15.000 душ. Вони мають 13 греко-кат. парохій: 10 у Босні і 3 у Славонії. Переселенців зі західного Закарпаття (бачванців) є понад 20.000.

НОВИЙ ЧАСОПИС „ДУМКА".

Літературний гурток, у якому згуртовані наші школярі студенти в семинарії у Загребі, почав видавати свій літографований орган під наг. „Думка". Дотепер вийшли вже 2 числа. З огляду на ріжнородний і цікавий зміст „Думка" заслуговує на особливу увагу. Як власник і відповід. редактор підписаний п. Сильвестер Саламон, укінчений богослов, молодий і надійний поет.

НОВИЙ РІЧНИК „РУСКОГО КАЛЄНДАРЯ".

РНПД „Просвіта" в Руськім Керестурі видало новий річник свого „Руского Календаря" на 1937 р. Це товста книга, що має до 50 цікавих знимок і повно віршів та оповідань і всяких статейок у бачванськім діялекті. Найцінніша у календарі безперечно стаття о. д-ра Г. Костельника, в якій він науково і дуже переконливо доказує, що бачванський діялект — це діялект української, а не словацької мови, як цього хочуть словацькі шовіністи.

—o—

Югославія приняла болгарську пропозицію пакту приязни.

Як повідомляє аґенція Аваса, **югославянський уряд приняв учора з великим вдоволенням пропозицію пакту приязни з Болгарією. Той пакт підпишуть негайно, як лише покінчиться технічно-формальні підготовчі праці.**

Болгарія зробила свою пропозицію, але Югославія не могла на неї відповісти, не засягнувши опінії інших членів Малої та Балканської Антанти, які зрештою не видвигнули ніякого спротиву.

Присуд на Чансуліяна.

Військовий суд засудив учора Чансуліяна на 10 літ вязниці і 5-літню втрату громадянських прав за те, що він схопив був Чанкайшека; нині його помилують на домагання Чанкайшека.

Тимчасом у Шангаю появилася поголоска, **що у Сіянфу вибух новий військовий бунт.**

Серед армії Чансуліяна і комісаря для пацифікації провінції Шансі, Янгучена, поширюється невдоволення. Чимало державних урядовців виїхало зі Шансі до Нанкіну.

З французького страйкового фронту.

У Бельфор робітники газівні почали окупаційний страйк та вислали до префектури делеґацію, щоби полагодити спір, який має чисто льокальний характер. У всіх париських харчевих крамницях почалася знову праця без ніяких інцидентів. Також у цукроварні Се-Рес дійшло до порозуміння на площині урядового розему.

Палата послів 442-ма голосами проти 109 ухвалила законопроєкт обовязкового арбітражу у збірних конфліктах за працю, приймаючи сенатську поправку, що виключує рільництво з того закону.

Нові перегони у морських збросннях?

„Геральд Трібюн" звертає увагу, що вчорашнього дня вигасли два морські договори: вашинґтонський та льондонський — супроти того слід сподіватися, що перегони в морських збросннях почнуться знову. Тепер британська воєнна фльота має 1,200.000 тон поємности, американська 1,070.600, японська 750.000.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Польський уряд заборонив від нині литовським самоходам віздити на польську територію та переїздити через неї.

З французького міністерства закордонних справ пропав документ, яким Німеччина видала 1914 р. Франції війну.

Аргентинський сенат ухвалив закон про поборювання комунізму.

Німецький командант фльоти адм. Ферстер покинув активну службу; на його місце прийшов контрадмірал Карльс.

У СССР арештовано дотепер 38 совітських громадян, з того 15 у Ленінграді.

Французький сенат ухвалив 289-ма голосами проти одного буджет Альжиру.

Англьо-італійське „джентельменське порозуміння" заключать мабуть завтра або післязавтра.

Фінляндська преса і публічна опінія рішуче виступають проти поїздки фінляндського міністра закордонних справ до СССР.

Б. британійський король Едвард дякує за посередництвом Райтера за новорічні побажання.

У Мексику поліційна стежа застрілила одного з головних провідників католицьких повстанців Лявра Роча. Сподіваються, що тепер повстанчий рух підупаде.

—o—

В обороні рідної землі.

БУЧАЧЧИНА.

Віче в Ковалівці.

Дня 13. грудня відбулося в Ковалівці віче при участи поверх 200 осіб. Реферат виголосив п. Стефан Довгопол, інспектор Пов. Союзу Кооператив у Монастириськах. По рефераті ухвалено відповідні протикольонізаційні резолюції, які вислано до Президії Ради Міністрів і тернопільського воєводи. Президію віча творили: госп. Павло Слюсарчин і Василь Дідюк як секретар.

Віче в Лядськім.

Дня 13. грудня відбулося віче в Лядськім. Учасників було поверх 250. Реферував п. Михайло Чайковський, начальник складу ПСК у Монастириськах. По рефераті ухвалено відповідні протестаційні резолюції і відспіванням нац. гимну закінчено віче. Вічем проводив п. Михайло Грона.

Віче в Красієві.

Дня 13. грудня відбулося віче в селі Красієві при участи поверх 250 осіб. Реферував д-р Льонгин Горбачевський, адвокат і голова ПНК в Монастириськах. По річевій дискусії, яка вивязалася по рефераті, ухвалено одноголосно відомі протикольонізаційні резолюції, які вислано до Президії Ради Міністрів і до тернопільського воєводи. Відспіванням нац. гимну віче покінчено. Провідником віча був о. Василь Танчин і Федь Скриник як секретар.

Віче в Устю Зеленім.

Дня 20. грудня відбулося в Устю Зеленім за ініціятивою ПНК УНДО в Монастириськах, як і всіх сіл у Монастирщині, велике протестаційне віче в земельній справі при участи к. 300 осіб. Реферат виголосив д-р Льонгин Горбачевський. По дискусії ухвалено низку протестаційних резолюцій та вислано їх до Президії Ради Міністрів і до тернопільського воєводи. Відспіванням нац. гимну віче закінчено. Президію віча творили пп. Василь Кашуба, Петро Рущак, Гудима й Андріщак як провідники та Федик Микола як секретар.

ГОРОДЕНЩИНА.

Повітове віче в Городенці.

Дня 23. грудня відбулося в Городенці в салі Нар. Дому велике повітове віче, на якому явилися представники майже цілого повіту в

числі к. 1.000 осіб. Віче відкрив іменем ПНК д-р Роман Комаринський як голова Комітету. До президії ввійшли пп.: д-р Роман Комаринський як предсідник, Іван Котелко і Федор Михайлюк як заступники та Іван Білик як секретар. Опісля пос. Іван Заваликут виголосив реферат у земельній справі. По рефераті відбулася жива дискусія, в якій забирали голос селяни: Жутаєвий, Павчак Федір (двічі) і далі д-р Комаринський, п. Тарантюк та інші. Опісля присутні ухвалили одноголосно резолюції, які вислано до Президії Ради Міністрів і до тернопільського воєводи. Відспіванням нац. гимну віче закінчено.

Концерт Любки Колесси в Берліні.

(Від власного берлінського кореспондента.)

Ані один музичний сезон Берліна не проходить без самостійних концертів нашої славної піяністки Любки Колесси, що віддавна вже належить до найбільш улюблених артистів берлінського музичного світа й тішиться беззастережним признанням фахової музичної преси. І цьогорічний зимовий сезон приніс сподіваний виступ нашої артистки, що й цим разом, не зважаючи на передсвяточні настрої і заняття, стягнула до Бетовенівської салі велику силу добірної німецької й інтернаціональної публики, між якою було й чимало українців. Концерт п. Колесси випав, як звичайно, прегарно й закінчився під оплески розентузіязмованої публики цілою низкою надда'тків, м. ін. і мистецьким відіграням одної з композицій В. Барвінського. Про сам успіх концерту хай скаже своє фахове слово наш молодий артист-скрипак, **Маркіян Лепкий**:

На програму концерту Л. Колесси зложилися твори Й. С. Баха — Toccata Adagio-Fuga, Фр. Шопена — ор. 49, фантазія ф-моль, 6 мазурок і Р. Шумана ор. 9 Карнавал. Годі сказати, котрі твори були піяністці ближчі по душі, бо всіх їх віддала вона з великим зрозумінням авторів. Бах захоплював ясним поділом, прегнатним ритмом, виразним висловом і проводженням нитки головних мотивів у фузі (Fuga), глибоким вдумчивим тоном в ададжіо (Adagio) й ідеальною звинкою зручністю пальців у токкаті (Toccata). Фр. Шопен усе був улюбленцем нашої піяністки. Його музика, переповнена фігураціями, трілерами, арабесками, гнучка, елегантна, ніжно-прозора, місцями повна болю-терпіння, то знову погідно безжурна, плила мов казка й переносила слухачів у країну надземських світів. На останнім місці програми опинився „Карнавал" Шумана. Цей твір — це образ карнавалу, побудований на пікантних ритмах і пестрих модуляціях. Представляє розбавлену юрбу в ясноосвітленій балевій салі. Перед очима пересуваються маски Перрота, Панталєоне, Кольомбіни, Арлекіна й ін. Піяністка розвинула в цім творі всі засоби техніки й темпераменту і доказала, що просто забавкою є для неї те, що для багатьох зрілих піяністів є все ще тяжким горіхом до згриження.

НЕПОМІТНА УСТАНОВА.

Дещо про працю Порадні для вибору звання.

Раціоналізація праці, найкраще зужиткування психофізичних здібностей кожної людини, вимога, щоб кожний робив те, що найкраще вміє, до чого найбільше надається — це постуляти модерної господарської організації, яким слід і в нас присвятити більше уваги, якщо в нашій суспільній розбудові має бути якийсь доцільний плян.

Перед кількома роками виринула в Українськім Технічнім Товаристві думка створити чинник, що стояв би на сторожі цієї плановости. Думку зреалізували прихильні цій справі люди при Т-ві „Рідна Школа", поборюючи чимало трудношів та недовіря.

Найбільше цій важній справі в початках прислужились: інж. Лучишин, тодішній референт фахового шкільництва в „Рідній Школі", д-р Олена Степанів, інж. Білинський Роман, інж. Стефанія Чижович та інші. Обовязки психотехніка і дорадника майже від початку з великою посвятою і, можна сказати, з упертим фанатизмом виконував д-р Всеволод Метельський. У минулому діловому році проводив працями Порадні голова інж. Білинський і велика шкода, що здоровля не дозволяє йому дальше займати цього становища.

Членів, спонсиж яких Порадня мала співробітників і головне джерело доходів, було 68 фізичних і 18 правних, але, на жаль, більше як половина фігурувала лише в реєстрі.

В останньому діловому році взяла Порадня активну участь у Педагогічнім Зїзді „Рідної Школи", пропагуючи у нас в окремих рефератах (інж. Білинського і д-ра Метельського) ідею професійного порадництва та фахового шкільництва. В квітні п. р. уладила Порадня для абсольвентів шкіл та їх батьків цикль рефератів, у яких 30 прелегентів обговорило поверх 40 ріжних фахів, коротко інформуючи про те, як здобути фахову підготову та про умовини праці в цих фахах. Тепер на основі цих рефератів Порадня підготовляє до друку окремий професійний порадник. Д-р Метельський переводив психотехнічні досліди і давав поради шкільній молоді та батькам теж і поза Львовом у важніших осередках рідношкільного виховання.

Праця в Порадні розділена по окремих секціях: 1. психотехнічна секція, що гуртує кільканадцятьох співробітників з наших наукових і виховних кругів, призбирувала дослідний матеріял над спосібностями нашої шкільної молоді, видосконалювала дослідні методи, пропагувала справу серед нашого вчительства. На цей рік вибрано головою секції п. Лідію Туркевич-Метельську, одну з найдіяльніших співробітниць секції; 2) економічно-статистична секція призбирувала матеріяли для української професіографії і складала картотеку для вжитку дорадника, досліджувала наш ринок праці й господарські умовини та можливости. На четовий рік вибрано головою секції д-ра Іллю Витановича; 3) секція фахового шкільництва, крім інших праць займалась організацією бюра посередництва місць науки для ремісничих термінаторів і торговельних практикантів. Головою секції є й дальше дир. Денис Корінець; 4) лікарська секція співпрацювала з психотехніком, обслідуючи фізичні здібности української молоді. Секцією проводить д-р Володимир Щуровський при співпраці д-ра Олександра Лаврівського.

В останньому році обслідувано й видано поради з виборі звання 273 зголошеним особисто і 315 письмово. З обслідуваних спрямовано: до торговлі 39, до середніх шкіл 31, городництва 14, технічних шкіл 12, агрономії 9, рільничих шкіл 7, на теольогію 7, медицину 7, цукорництво 7, пекарство 7, до школи 6, на фільософію 6, кошикарство 5, гарбарство 7, шлюсарство 4, фотографіку 4, урядництво 4, готелярство 4, різництво і мясарство 4, модиярство 4, римарство 3, фризієрство 3, будівництво 3, право 3, кімнатне малярство 2, по 2 до млинарства, лісництва, повороznицтва, годинникарства, косметики, стоматольогії, фізичного виховання й кушнірства. По одному до дрогістики, золотництва, ветеринарії, столярства, шевства, журналістики, консерваторії, кравецтва, скляротва, галянтерії, ткацтва, кераміки, переплетництва, лякерництва, електромонтерства; решту до механічної праці.

Порадня має три прилади: до мірення скорости реакції, певности руки і сили мязів. У більшости послугується Порадня засобами безпосередньої обсервації і тестів, як також інформаціями родичів, учителів і т. д., що дозволяє збагнути характер, вдачу та нахили обслідуваного. В першу чергу Порадня спрямовує свою працю на те, щоб досліджуваним вказати звання, відповідне і до їх нахилів і до потреб нашого народнього господарства й культурно-продукційних можливостей.

З початком грудня п. р. Порадня відбула свої V. Загальні Збори. В дискусії над звітами Порадні і над напрямними в новому році забирали слово: інж. Білинський, дир. К. Малицька, д-р О. Степанів, дир. Д. Корінець і ред. В. Катамай. У склад нової управи Порадні ввійшли: інж. Северин Пастернак як голова, члени: д-р Метельський, д-р Коржинський, м-р Чума, заступники: д-р П. Біленюк та інсп. І. Фенчак. Крім цього до управи Порадні входять голови вище згаданих секцій.

—o—

З дискусії на мистецькі теми.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Моя критика вистави АНУМ-у під наг. „Шляхи нашого новітнього мистецтва" („Діло" з 20. і 22. грудня) викликала заяву АНУМ-у на сторінках Вашого хвального часопису.

Прошу не відмовити моїй просьбі та помістити таке фактичне спростування:

Заява АНУМ-у не є річева, бо ломиться у відчинені двері.

В моїй оцінці було сказано, що творчість **більшости** мистців, заступлених АНУМ-ом на виставі, є навіяна духом інтернаціоналізму, а не **всіх** мистців.

Отже виправдування АНУМ-ом органічно-національного характеру тих мистців, яким я не мав з того боку нічого закинути, було зайве, так само, як зайво було наводити ріжні провінціональні твори мистців, як критерій для оцінки сучасного стану українського мистецтва; для кожного критика критерієм оцінки могла бути тільки **актуальна вистава** тому, що була реклямована АНУМ-ом як найвищий осяг українського новочасного мистецтва.

Виправдувати звязаність мистецьких явищ з ріжним ґрунтом тим, що хтось є найбільшим мистцем сучасної доби (можна бути дуже великим на полі інтернаціонального мистецтва, а проте відірваним від ґрунту), тим, що хтось має українську тематику, український або навіть народні мотиви, тим, що хтось заступає ніким невловиму „українську чи степову стихію", тим, що під якимсь образом висить етикета, що це „українська школа", або що хтось реставрує або копіює старі ікони, або що хтось мріє про те, щоб давати українські композиції: всі ці виправдуючі арґументи не мають сили опрокинути мого річевого твердження, що більшість творів, виставлених на **актуальній** виставі АНУМ-у, є навіяна духом інтернаціонального мистецтва.

Адже тут річ іде про духа того мистецтва, заступленого на актуальній виставі, а не про другорядні поверховні риси.

Тому безосновне є твердження про моє тенденційне насвітлення мистецької діяльности членів АНУМ-у в наведеній заяві.

Д-р В. Залозецький.

*

Від Редакції: Даючи на сторінках „Діла" місце останній дискусії на мистецькі теми, ми виходили із засновку, що у малярстві так само, як у літературі чи музиці, істнують течії і проблеми, які цікавлять не тільки самих мистців, але й ширший загал, і що без шкоди для праці наших мистців та рідного мистецтва можна (і треба) ці справи порушувати, вислухуючи ріжних поглядів. Кожна вистава АНУМ-у є у нас такою культурною подією, що довкола неї може вестися прилюдна дискусія. Тому ми після прихильної оцінки тієї вистави д-ром М. Драґаном — помістили негативну оцінку д-ра В. Залозецького; коли деякими зворотами тієї останньої оцінки почули себе прикро враженими мистці, обєднані в АНУМ-і — ми помістили заяву тієї організації, як також вище наведене виявснення д-ра В. Залозецького. Ввесь час ми стояли на тому становищі, що ані теоретична дискусія про мистецькі напрямки, ані субєктивна оцінка останньої вистави, подана д-ром Залозецьким, не може в ніякому разі обнизити вартости цілої станової організації мистців, яка вже поклала на полі української культури безсумнівні величезні заслуги та яка зуміла згуртувати довкола себе поверх 30 мистців у краю і за кордоном, повновартних громадян, з яких деякі ввійшли вже до історії рідного і світового мистецтва та беруть активну участь у загально-громадянському житті.

На цьому дискусію на цю тему закінчуємо.

Отто фон Габсбурґ має надію...

Архикнязь Отто вислав до всіх громад, які дали йому 1936 р. почесне громадянство письмо, де м. ін. пише таке: „Минули вже часи, коли ми могли безконечно вичікувати здійснення наших бажань".

—o—

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш."

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД.

Замкнення конкурсу „Діла“ на економічні статті.

На проголошений Редакцією „Діла" ІІІ-ій з черги конкурс на економічні статті наспіло 16 праць. З уваги на те, що речинець для надсилання статтей минув 31. грудня 1936. р., Редакція замикає конкурс з тим, що оцінка жюрі буде проголошена після докладного розгляду присланих статтей.

Українська економічна преса в 1937 році.

Наша кооперативна преса розбудовується. В 1937. р. буде дальше виходити **три** кооперативні органи, видавані Ревіз. Союзом Українських Кооператив, а саме суспільно-економічний місячник **„Кооперативна Республика"**, офіційний орган РСУК, тижневик **„Господарсько-кооперативний Часопис"** і щомісячний журнал для родин **„Кооперативна Родина"**. Два з цих органів побільшать у 1937.р. свій обем, не зміняючи ціни передплати. А саме „Госп. К. Часопис" перейде з 16 ст. на 20 сторінок друку окрім окладинки, а „Кооперативна Родина" перейде з 8 сторінок на 16, при чому буде багато ілюстрована. В кожному числі „Кооперативної Родини" будуть окрім кооперативних та загально-освітніх статтей, новинок, віршів та оповідань також поучення з ділянки гігієни, естетики одягу і мешкання, куховарства і т. п. В кожнім числі буде теж сторінка для молоді і дітвори. При тому кожне число буде коштувати 5 сот. Адміністрація часопису сподіється побільшити в скорому часі число передплатників з 20 тисяч на 50. **„Кооперативне Молочарство"**, орган Маслосоюзу, буде появлятись — як довідуємось — без змін як досі щомісячними випусками. Таксамо без змін виходити буде орган Союзу Українських Купців, одинокий український приватно-господарський часопис **„Торговля і Промисл"**. Деякі його числа будуть мати побільшений обем. Можливість переміни його на тижневик відсунена на пізніше. З сіль.-госп. преси **„Сільський Господар"** міняє тільки окладинку (роботи С. Гординського). Дальше появлятись буде **„Український Пасічник"** з тим, що є намір усамостійнити дотеперішній додаток до нього **„Практичне Садівництво"**. Як зачуваємо — новоосноване Т-во Українських Агрономів носиться з заміром видавати свій власний орган **„Український Агрономічний Вістник"**.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА.

ГРАМОТИ „ФОНДУ БЕЗВІДСОТКОВИХ ПОЗИЧОК".

В „Ділі" була вже згадка про те, що при Торг. Промисловім Банку у Львові створено Фонд Безвідс. Позичок для підтримки молодих незасібних купців і ремісників. Має він бодай в части сповнити завдання, що його сповняють жидівські і польські каси безпроцентового кредиту. Тепер згаданий Банк видав **гарно виконані грамоти** і то в двох колірах (сині для позичок 10 і 25 зол. а червоні для 50 і 100 зол.). Є надія, що українське громадянство підтримає цю важливу акцію.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

ГОСПОДАРСЬКЕ ЖИТТЯ У ПОЛЬЩІ В 1936 РОЦІ.

На порозі нового календарного року звичайно кидаємо зором на закінчений однорічний етап, оцінюємо його плюси і мінуси та шукаємо за вислідним результатом. Коли йде про господарське життя в Польщі, то минулий рік був безоглядно кращий, ніж його попередники. Окремий бюлетень Тел. Агенції Експрес пробує це доказати цифрами, хоч ці цифри ще зовсім неповні. Отже в **пром. продукції**: коли приняти на рік 1928 індекс 100, то в 1932 р. був він 54, в 1935 р. — 66, а в вересні 1936 р. — 79. В деяких ділянках продукції (нпр. вугілля, цемент, бавовняна пряжа, целюльоза, ел. енергія, тощо) індекс навіть осягнув або дуже зблизився до року 1928, який був роком доброї конюнктури. **Внутрішний ринок** значно оживився в р. 1936 і завдяки тому зросла теж рентовність продукційних і торговельних варстатів праці. Поважно зросла **вартість експорту**, бо на 11 проц. (про це писали ми недавно в „Ек. Огляді"). Польща починає вивозити щораз дорожчі продукти (пів- і цілі фабрикати), а не як досі, тільки сирівці.

Велике значіння має **спинення** в серпні 1936 р. **дефіцитовости державного буджету**, що від кількох літ був постійною загрозою для польського золотого і для цілої польської економіки. Щоправда — для збереження вартости краєвої валюти польський уряд поробив уже перед тим поважні заходи, що їх треба зарахувати до **найхарактеристичніших господарських подій 1936 р.** Це є: **обмеження в обороті девізами і золотом, а пізніше спинення** обслуги закордонних довгів (т. зв. трансферу).

Оптимізм, що його виявили урядові кола, починає усе більше брати верх і в обережних господарських колах. Причиняється до цього поправа ситуації на селі, новий приплив капіталів завдяки французькій позичці, офіціяльні енунціяції, зложені в останніх місяцях 1936 р. (ненарушимість валюти, дбайливість за рентовність продукції і торговлі, інвестиційний плян, тощо). З цим поширеним оптимізмом увійшли ми в новий рік

МЕМОРІЯЛ ПОЛЬСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ.

Представники польської кооперації вручили віцеміністрові Моравському меморіял з ось-такими побажаннями: проєкт Кооперативної Палати, проєкт управнення кооператив основувати підприємства у скартелізованому промислі, зміни відношення тютюнового і сільного монополю до концесій для кооператив і обниження цін сірників. П. Моравський приняв меморіял і запевнив делегатів у доброзичливому відношенні уряду до порушених справ.

РОЗПОРЯДОК ДО ЗАКОНУ ПРО ДЕРЖАВНИЙ ПРОМИСЛОВИЙ ПОДАТОК

Появився виконавчий розпорядок до поданого вище закону. Покищо повідомляємо про його появу, відступаючи ближче його обговорення референтові „правничої сторінки" після отримання відповідного „Денника Законів".

ЯК БУДЕ ЗУЖИТА ФРАНЦУСЬКА ПОЗИЧКА.

Одноголосно ухвалена 30. XII. франц. парляментом **(навіть при підтримці комуністів!)** позичка для Польщі в висоті 2,6 міліярдів франків (650 міл. зол.) є **найбільшою фінансовою трансакцією Польщі**. Своєю висотою переходить позичка четвертину держ. буджету Польщі. Виплата позички вже почалась при посередництві паризьких банків. Позичка має **яскраво політичний характер**, що підкреслили бесідники у фр. парляменті (Бйбе, Ґрінбах й інші).

Призначення позички ось-таке: 70 міл. зол. на будову пром. підприємств у Польщі (стратегічні мотиви), 105 міл. зол. на розбудову мілітарно важних залізничих шляхів, 245 міл. зол. на фінансування будови залізниці Катовиці-Ґдиня.

СВІТОВА ХРОНІКА.

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО В 1936 Р.

Економіка не уступає тепер політиці у змінности подій і в їх сензаційному змісті. Рік, що його ми тепер попрощали, приніс стільки цікавих змін і характеристичних проявів, що тільки саме їх вичислення заняло-б мабуть цілу нашу сторінку. ПАТ підсумовує їх на 8 сторінках і то це зведення фактів далеке ще до повноти.

Покищо годі ще складати біланс світової господарки в минулому році. Нема ще остаточних цифр і індексів. Та можна і без того зазначити, що **світова конюнктура в 1936 р. значно поправилась** (збільшена продукція, міжнародні обороти, звишка цін), хоч нерівномірно, коли йде про поодинокі краї. Величезну вагу має те, що оживилось теж хліборобство, осягаючи за свої продукти дещо вищі ціни.

ПАТ у своєму огляді минулорічного світового господарства слушно вважає санаційним чинником м. і. також величезне зброєння держав. **Поправа конюнктури** є частинно вислідом **автоматичної ліквідації кризи**, частинно **штучного „накручування"**, а частинно саме вислідом інтенсивнішої в р. 1936, ніж це було раніше, **підготови мілітаризмів до майбутнього удару**.

До найважніших подій року, що його ми попрощали треба зарахувати в першу чергу **девалюацію у Франції** і в інших „золотих" краях Зах. Европи. У Франції сталось це 25. вересня м. р. (парляментарна ухвала 1. жовтня), при чому проголошено теж монетарний договір трьох великодержав, який мав би довести до упорядкованих відносин на валютовому і торговельному фронті. Дня 23. листопада приступили до цього договору Бельгія, Голяндія і Швайцарія. Договір не виявив ще свого практичного значіння в минулому році і треба очікувати щойно в цьому новому році деякого впливу цих обєднаних зусиль на світове господарство.

Хоч світове господарство входить у новий рік з проявами наглядної поправи, то проте годі проєктувати конюнктурально-розвоєву лінію занадто „просто" і занадто „в гору". **Скомплікований господарський механізм, а ще більше скомпліковані політичні відносини можуть принести в новому році поважні несподіванки для економіки світа.**

ПОЛАГОДЖЕННЯ СПРАВИ ВОЄННИХ ДОВГІВ ПЕРЕДУМОВОЮ ВАЛЮТОВОГО ПОРОЗУМІННЯ І СТАБІЛІЗАЦІЇ ВАЛЮТ.

Таке „юнктім" між воєнними довгами і валютовим миром висунула — якщо вірити льондонським вісткам — Америка, пропонуючи з початком року переговори в цій справі з Англією і Францією

„СТЕРИЛІЗАЦІЯ" ІМПОРТОВАНОГО ЗОЛОТА В АМЕРИЦІ.

В цей час, коли европейські держави турботливо підраховують відплив золота й охотно побільшилиб свої золоті запаси, в Зл. Д. П. Америки саме наплив закордонного золота є найбільшою журою. Тепер вирішено там „стерилізувати" імпортоване золото в такий спосіб, що його „заблоковують" у спеціяльній касі державного скарбу. Ці унерухомлені запаси виносять покищо 14.800 тис. дол. і вжиті як основа для емісії державних облігацій. У той спосіб золото не буде вжите до розширення приватних кредитів.

НЕ БУДЕ ДАЛЬШОЇ ДЕВАЛЮАЦІЇ ФРАНЦ. ФРАНКА.

В останніх тижнях у світі сильно поширились чутки немов би то франц. уряд плянував дальше обниження золотої вартости франка. На засіданні сенату 29. грудня міністр фін. **Оріоль рішуче** заперечив цій чутці, заявляючи, що **таку можливість виключає договір між Льондоном і Вашинґтоном.**

Замітне, що при цій нагоді Оріоль заявив, що **дальші перегони держав у зброєнні себе не можуть тривати** і що саме життя змусить усіх приєднатись до програми замирення.

НОВА ДІЛЯНКА НАУКОВИХ ДОСЛІДІВ: ГОСПОДАРСЬКА ЛІНҐВІСТИКА.

Господарські научні досліди переступили вже межі дослідів самих господарських явищ в історичній перспективі чи явищ сучасних. Одною з новіших галузей є **досліди над економічною літературою**, а з найновіших — **досліди над господарською лінґвістикою**. Економічне життя проявляється в письмі починаючи від реклямового плякату чи купецького листа, а кінчаючи важкою у стилізації правно-господарською літературою. Життя висуває конечність методичних мовних дослідів над цим обємистим матеріялом. Господарська славістика, господарська германістика чи романістика — це вже на заході не чужі поняття. Чехи, які стараються у всьому дотримати кроку зах. Европі, починають в 1937 р. видавати окремий часопис для господарської лінґвістики — богемістики.

В. Н-вич.

З нашої кооперації.

ЦЕНТРОСОЮЗ КУПИВ ФАБРИЧНИЙ БУДИНОК У ЛЬВОВІ.

В грудні м. р. Центросоюз купив фабричні забудовання і парцелю при вул. Львівських Дівчат ч. 25. Парцеля має 1170 кв. сяжнів, і на ній є два фабричні будинки з відповідним фабричним комином. У цій новій домівці переведе Центросоюз весною 1937 р. основний ремонт і приміщить там свою фабрику миловарський варстат і розділеню для сільських кооператив львівського району. На першу вістку про нагоду такого купна Окружні Союзи — члени Центросоюзу зараз передали йому на цю ціль 50.000 зол. як однорічну позичку. „Цей доказ солідарности може ще більше радісний, як саме набуття фабрики" — пише з цієї нагоди „Госп. Кооп. Часопис".

КООПЕРАТИВНИЙ СОЮЗ У СОКАЛІ ПОБІЛЬШИВ УДВОЄ ЗБУТ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОДУКТІВ.

Кооперативний Союз у Сокалі вже від кількох літ веде кооперативний збут сільсько-господарських продуктів. Цей збут з кожним роком поширюється і зростає. І так за 3 квартали 1936 р. збув Союз 18.831 сотнарів збіжа, тоді, як за той сам час у 1935 р. збув 8.625 сотнарів, себто в цьому році збув 2 рази більше.

Внаслідок масового збуту Кооп. Союз платив найвищі ціни і регулював ціни на місцевому ринку збіжа. Рівночасно Союз зробив вдачну спробу комісової доставі гусей і курей. Справність доставців кооператив була зразкова і заслуговує на признання. Завдяки цьому вислав Союз 4 вагони гусей за кордон. Комісова, а до деякої міри контрактова доставa витримала, цілком пробу в доставі дробу і є доказом, що при цілковитій праці можна побороти найбільші труднощі.

РУХ ЧЛЕНІВ В Р.С.У.К.

Дирекція Р.С.У.К. приняла на своїх засіданнях 11 14. і 21. грудня м. р. 13 кооператив у свої члени. Рівночасно видала згоду на зареєстрування в суді 20 новоаснованих кооператив.

В. Л.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Земля горить!

ГЕРОЇ ПІДЗЕМНОГО ПЕКЛА.

Перед кількома днями появилась в одній американськім льокальнім часописі коротка вістка про смерть І. Є. Сміта, одного з найвизначніших „переможців вогню". Багато читачів не звернуло навіть уваги на цю незамітну вістку. Ніхто не зясовує собі мабуть справи, що професія Сміта вимагала величезної відваги, холоднокровности і геройської самопосвяти.

В царстві копалень нафти пливе життя своїм нормальним життям. Скрізь стремить ліс шахтових веж, де добувають зі землі темне золото — нафту. Раптом цей спокій підземної праці сколихує розпучливий крик, який гомонить різким одчаєм у найдальших закутинах копальні: „Горить! Шиб горить!" Якась однохвилинна неувага, дрібний припадок, малесенький вогник розпалює ціле підземне пекло. Величезні полумяні язики вистрілюють угору під небо і цілу околицю стемнюють густі клуби чорного диму.

ЛЮДИНА, ЩО РИСКУЄ ЖИТТЯМ.

Пожежу треба якнайшвидше припинити, бо кожна хвилина означує страту великої скількости дорогого олію, кожний місяць приносить шкоди кількох соток тисяч... Люди намагаються припинити пожежу ріжними можливими засобами. Коли власні засоби не помагають, тоді кличуть на поміч „переможця вогню". Він намагається при помочі вибуху в горіючім кратері відтяти полумя від земного олію. Здається, що на око воно проста річ, але ці змагання з вогнем вимагають надлюдських зусиль. Сьогодні є тільки дванацять очайдухів цієї рисковної професії в цілому світі.

Першим, який погасив пожежу джерела нафти при помочі вибуху, був молодий інжинір зі Сан Франціско Макс Стантон. До цієї професії спонукали його цікаві життеві пригоди. Стантон був „золотим молодцем", який любив і випити і погуляти у веселім товаристві. Одної ночі познайомився він у барі з молоденькою красунею-танцюристкою і відразу закохався. Найближчого ранку пішли обоє до цивільного уряду і побралися. Але вже по кільканацяти днях переконався молодий гуляка, що в прегарнім тілі красуні криється правдивий демон. Любов ще швидше згасла, як запалала, але танцюристка не хотіла легко відчепитись і зажадала від легкодушного інжиніра 50.000 долярів.

ОЧАЙДУШНИЙ ЧИН.

Тоді Стантон скопився нової думки. В Тексасі горіло вже нафтове джерело кілька літ і нафтове товариство вживало всіх заходів, щоб угасити пожежу. Колиж вони покінчились невдачею, проголосило воно нагороду 300.000 долярів за погашення пожежі. Стантон зголосився до дирекції і підписав умову. Виготовив собі до цієї рисковної праці спеціяльний асбестовий одяг. Всі фахівці не робили ніякої надії на успішний вислід цієї спроби. За життя молодого рисканта не давав ніхто навіть зломаного сотика. Але Стантон забрався у найбільшім спокою до праці, одягнув огнетревалий одяг, забрав до асбестової скринки 20 кг. екразиту і ввійшов до горіючого пекла. До одягу привязали сталевий мотуз. На відповідний знак мали його витягнути робітники наверх. Ця виправа була правдивою іграшкою з життям, бо хоч Стантон був забезпечений асбестовим одягом перед вогнем, скринка з екразитом могла вилетіти в кожній хвилині в повітря.

ВІДВАЖНІ МАЮТЬ ЩАСТЯ.

Але те, що виглядало на неймовірне, повелося. Інжинір Стантон зійшов аж до самого дна палаючого джерела, заложив екразит в місці, де він міг викликати найкращий успіх і сам з важким трудом відбув поворотну дорогу. Коли йому здіймили на горі асбестову маску з лиця, він упав без сил і без чуття. Але 20 кг. екразиту вибухло зі страшним гуком і заки Стантон прийшов до себе, з копальні почали добуватися чорні клуби диму. Пожежа була погашена, але минуло ще кілька тижнів заки Стантон вийшов з лічниці, де він мусів відлежати свою очайдушну відвагу. Зате з Тексасу виїхав він із 300.000 долярів у кишені.

ПІДЗЕМНА ПОЖЕЖА В РУМУНІЇ

Найславнішим „переможцем вогню" сучасности є Мирон мак Кінлей, який мешкає постійно в Окльогамі і відти виїздкає всюди на гостинні виступи туди, де інші вже не можуть собі дати ради. Йому теж повелося погасити в Румунії найбільшу підземну пожежу останніх десятиліть. День по дневі спускався він у полумяне пекло, доки не добув він останній кусник металю з меж копальні. Одна, навіть малесенька іскра моглаб розбурхати пожежу наново. Вкінці він вичистив так кратер, що всадив до шахти цілий сотнар нітрогліцерини. Після вибуху вогонь погас, блимнув — і по кількох хвилинах знову загорів.

ЗМАГ З РОЗПЕЧЕНИМ ЖИВЛОМ.

І знову почалась довга, героїчна, виснажуюча боротьба з вогнем. В одній підземній штольні працював Кінлей зовсім самітний над вогненним кратером. Якось повелось йому повезти залізний циліндер крізь копальняну пожежу. Частина ґазів мала куди видобутись і в тій частині пожежа погасла, але в іншій частині не стратила вона ні трішки своєї сили. І знову почав людина-муравель свою підземну роботу з невгаваючою енергією і силою. Температура в якій доводилось йому працювати доходила нераз до 80 ст. При допомозі водяної помпи перемінив він всю долівку копальні в болото. Таким чином удалось йому погасити й інші джерела пожежі і врятувати копальняній спілці найменше 10 міліонів долярів маєтку. Гонорар 360.000 долярів, які йому спілка виплатила, не були зовсім завеликою нагородою, зваживши велику небезпеку цілої імпрези

—o—

Оманлива вказівка годинника.

Годинникам ніколи не можна вірити без застережень, бо навіть кишеневий годинник може зовсім припадково звести. Отже ясно, що чужим годинникам ще більше не можна вірити. Точний час грає у людському житті величезну ролю, і то навіть тоді, коли людина не мусить оправдуватись перед судом із кожної своєї хвилинки.

Недавно відбувався в Італії процес, який цікавив не тільки правників але й широкі кола італійського громадянства. Вся увага зосереджується на звичайніській вказівці годинника. Ціла справа представляється так:

В Італії є одна відома й багата гостинниця, де всі годинники йдуть запізно. Власник гостинниці добачував у тому величезні користи для себе, бо гості які сидять при столі і балакають, не догадуючись, що вже пізно, або що вже крайна пора піти за своїми справами, все щось нового кажуть собі подавати. Взагалі люди радо там перебувають, де час пливе поволи. Одного дня сидів у гостинниці при столі один чужинець зі своїм сусідом, який час від часу зиркав на стінний годинник,мабуть спішився кудись і не знав про гарні звичаї готелевих годинників. Вкінці чужинець устав від стола і відійшов, бо він умовився зі своєю донькою, яка пішла до театру, що він прийде по виставі під театр і відведе її до гостинниці, бо донька не знала ні міста, ні мови. Але батько прийшов запізно під театр, бо годинник його сильно обманув. Молода дівчина ждала, а відтак почала блудити по вулицях незнайомого міста, вкінці заблудила в якійсь передміській вулиці, де її напали грабіжники, ограбили і важко поранили. Батько, напів божевільний з розпуки, щойно на другий день у полудне відшукав свою доньку майже непритомну у міській лічниці. Він подав у суд підприємчивого власника гостинниці за те, що він навмисне припізнив годинник. Ціла історія коштувала хитрого гостинника 250.000 лірів, що він їх мусів заплатити чужинцеві як відшкодування.

МУЗИКА СКРІПЛЮЄ ВИДАТНІСТЬ ПРАЦІ.

Люди робили вже ріжні спроби, щоб скріпити видатність людської праці в якімсь означенім часі. Одну з таких спроб перевела недавно одна автомобілева фабрика в Америці, яка хотіла заохотити своїх робітників до видатнішої праці при помочі музики. Цей експеримент випав зовсім удачно, бо власники ствердили, що видатність праці піднеслася при звуках музики 9 відс. на годину. Власники фабрики переводили цю спробу довший час, щоби переконатись, чи вплив музики є постійний, чи тільки переходовий. Коли переконаються, що зріст праці іде постійно в парі з доброю музикою, рішили вони заінсталювати в цілій фабриці голосники та уприємнювати працю своїм робітникам.

—o—

МАТЕРІЇ І ЧОКОЛЯДИ З ДЕРЕВЛЯНОГО ЛИКА.

Недавно, на конгресі хеміків у Франції ствердили учені, що дерево буде мати в майбутнім величезне застосування. Один із учасників конгресу показав присутнім одяг зроблений виключно з деревного лика, який виглядав зовсім як вовняний. Відтак подали ще присутнім незвичайно смачну чоколяду, яко й деякі складники теж були випродуковані з дерева. При кінці заявило багато учасників, що 22.000 ріжних родів дерев, з яких лико або інші частини можуть служити як корма для коров, свиней і т. д

На викуп решти паїв „Українського Городу“.

XXVIII. виказ.

Зложили в Соколі-Батьку в золотих: Сокіл Золочів 28.—, Сокіл Попелі 10.—, Сокіл Бучач 10.—, Сокіл Середпільці 9.— і кличе: кооп. „Пчолу“ в Середпільцях. Члени Т-ва Сокіл Грибовичі Великі 7.75. Сокіл Дарахів 7.—. Сокіл Дрогобич 5.—. Сокіл Камінка Струмилова зол. 5.—. Роман Дубляниця Перемишль зол. 5.— і кличе: І. Цапяка, суддю в Сокалі, о. В. Дубляницю в Полониці. Кооп. Поступ Урмань зол. 5.—. Кооп. Надія Тулуків зол. 5.—. Кооп. Ощадність Копюбчинчики 5.—. о. Микола Думанський Добряни 5.— і кличе: дир. М. Янчуру. Воля Добростанська, о. М. Гаврилюка Старі Броди й о. Н. Павлосюка Полове к. Ракова. Д-р Льонгин Голейко Нісво 5.— і кличе: д-ра Р. Лехіпького Львів. Оксана Ткачукова Яблонів к. Коломиї 5.—. Мр Степан Пасіка Львів 5.— і кличе: м-ра О. Мадішинського Сянік, м-ра К. Макуха Стрижів к. Ряшева і м-ра В. Субтельного на Шлеську. Кооп. Ощадність Дрищів 5.—. Роман Левицький Снятин 4.— і кличе: о. д-ра В. Фіголя Львів, д-ра Романа Лисейка Львів, д-ра В. Оробця Познань, інж. Р. Лятишевського Снятин. Сокіл Викторів зол. 4.—. Сокіл Руснлів зол. 3.—. Семен Свіра Судова Вишня 3—. Д-р Роман Копач Львів 3.— і кличе: д-ра В. Олашкова Львів д-ра С. Сохацького Львів, д-ра Е. Попу Познань. Сокіл Хирів замісць гратуляційної телеграми з нагоди іменин голови Сокола Батька інж. Михайла Хроновята 2.50. Сокіл Красне 2.—. Сокіл Вербиця 2.—. Сокіл Улашківці 2.—. Сокіл Кривичі 2.—. Іван Лаба Олиєва-Королівка 1.50. Михайло Подубний Вобулинці 1.—.

Зложили в Центробанку: Д-р Антін Бавар, вет. лік. Будзанів 10.—. Д-р Володимир Гіліцінський, адвок. в Ярославі 10.— і кличе на таку саму квоту: інж. Дмитра Кашубинського, мец. Романа Хотинецького і проф. Фердинанда Рожка, всіх в Ярославі. Кооп. Єдність Урич 10.—. Люба Войцеховська зі Львова 5.—. Микола Войцеховський Львів 5.—. Кружок Рідної Школи ім. І. Франка в Тисьмениці 5.—. Г. Покотило Тарнаків 5.— і кличе: С. Капустяка в Перятичах, С. Вітива в Копитові, П. Стадніцького в Вобятині, С. Хмару в Пересні, Я. Каравана в Вишеві, М. Гринківу в Бобкові, Е. Васька в Розджалові, В. Лішінського Лешетів і Г. Піхоту в Лучинцях. Мр Богдан Скоробогатий Станиславів 5.—. Кооп. Зоря Понасівка 5.—. Д-р Олександер Банах Монастириська зол. 5.— і кличе: д-ра В. Банда, д-ра А. Кардаша, д-ра Л. Горбачевського, адвокатів у місці та о. Л. Білинського, пароха й о. М. Сінгалевича, катехита в Монастириськах. Кооп. Згода Залавів Великий 5.—. о. Бадан Осип у Завадці к. Турки н. Стр. 5.—. о. д-р М. Трохимчук Куликів 3.— і кличе: о. Івана Клюфаса з Куликова й о. Іллю Ткачука з Дорогошева Вел. Кред. кооп. в Жукові 3.—. Олекса Чорній, учит. у Підвірянці 3.—. Марія Оглій Львів 3.—. Ядвига Оглій Львів 2.—. Кооп. Поміч Телече 2.50. Мр Романів Іван Рогатин 2.— і кличе: м-ра Ошибка Львів, о. Івана Балука в Лучинцях, о. Павла Тауцького в Войнилова, о. Боднарчука Михайла з Бокова і м-ра Шеремету Володимира в Перемишлі. о. Михайло Дигдалевич Лежайськ 2.—. Товариство Просвіта Лежайськ 2.—. Емілія Кишакевичева Лежайськ 2.—. Кооп. Згода Шили 2.—. Д-р Зенон Храплвий Львів 1.50 і кличе: нач. скл. Н. Т. в Перемишлі Федора Грушака і проф. Остапа Хичія в Перемишлі.

Просимо за дальші вплати. Збіркову акцію продовжуємо, бо потрібну суму на викуп решти паїв Українського Городу мусимо зібрати. Тисячі наших видніших одиниць, викликаних у дотеперішніх виказах, не зложили ще на цю ціль ніяких датків. Ждемо на них у найближчих днях. Для вигоди вишлемо на знані нам адреси викликаних осіб та установ чекові бляпкети ПКО Центробанку із зазначенням у приганках, в якім числі „Діла“ вони були викликані та на яку суму. До цієї пори зібрано малощо понад **8 тисяч зол., а потрібно ще коло 40 тисяч.** Спішіть з **жертвами!**

Гроші і кореспонденцію спрямовувати просто до Центробанку, Львів, вул. 3-го Мая 15. Чекове конто ПКО Центробанку є: 148.467 і 503.267. Дописувати: На „Український Город“.

—o—

НОВИНКИ.

— **ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.**

— **ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.**

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глулевського, Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. Найпевніша льоката гроша.**

— Якщо вже радіоприймач, то тільки фірми „Екравокс“, Львів, Академічна 28. 2—20

— **В справі журналу „Назустріч“.** Щоб не було на будуче ніякого непорозуміння, повідомляємо, що в 1937-ому році передплатники „Діла“ не діставатимуть журналу „Назустріч“ як безплатного додатку. Адреса Адміністрації „Назустріч“: Львів, Ринок 10. і туди треба посилати передплату, якби хто хотів стати передплатником. Передплата: місячна — 0.90 зол., чвертьрічно — 2.70 зол., піврічно — 5.40 зол., річно — 10.— зол.

— **Рада охорони природи.** Міністерство суспільної опіки в порозумінні з міністерством рільництва оголосило розпорядок про державну раду охорони природи, створену як дорадчий орган адміністраційної влади. Завданням ради предкладати внесення, видавати опінію й оголошувати поміщення в ділянці, звязаній з охороною природи. Рада буде складатися з 20 до 30 членів, покликаних міністерствами зпоміж осіб, яких наукова, практична або суспільна діяльність дає запоруку належного ведення праць в обсязі охорони природи.

— **Плямистий тиф** шириться в підгаецькому повіті, найбільше в селі Горожанці. Крім того стверджено багато випадків красухи.

— **Територіяльні зміни в суспільних обезпечальнях.** Розпорядком міністерства освіти встановлено нові райони суспільних обезпечалень у Сх. Галичині. На основі нового приділу до суспільної обезпечальні в Тернополі належать повіти: тернопільський, теребовельський, збараський і скалатський; в Золочеві: золочівський, зборівський, брідський, радехівський і камінецький; в Коломиї: коломийський, городенський, снятинський і косівський; в Станиславові: станиславівський, товмацький і надвірнянський; в Стрию: стрийський, жидачівський, калуський і долинський; в Дрогобичі: дрогобицький, самбірський, турчанський і рудецький; в Перемишлі: перемиський, мостиський, добромильський, ярославський, любачівський і переворський; в Коросні: коросненський, березівський, сяніцький і ліський.

— **Як окрадали громаду?** В окружному суді в Тернополі відбулася розправа проти Івана Базара, б. війта в Настасові, Филипа Гальки, б. писаря, і Семка Кураша та Гринька Малиса, членів громадського уряду за зловживання громадськими грішми. Зловживань допускався головно писар Галька, що був одночасно і касієром. В роках 1929—1934 спроневірення дійшли до кільканацятьох тисяч зол., що було можливе тільки при цілковитій недостачі контролі війта та асесорів. Після дводневної розправи засуджено Филипа Гальку на 1 рік безоглядної вязниці, а інших обвинувачених увільнено.

— **Епільог крівавого страйку.** Перед самбірським трибуналом на виїздовій сесії в Комарні відбулася розправа проти дальшої серії обвинувачених числом 11 осіб за участь в подіях підчас рільного страйку в Острові Тулиговськім у дні 1. липня м. р. Засуджені: Василь Проць, Андрій Грабар і Іван Проць, всі з Лівчиць, та Ігнат Заяць з Грімна на кари по 2 роки вязниці, Йосиф Фалюта з Лівчиць на 7 місяців, Іван Смальський і Василь Мальчик із Лівчиць по 6 місяців, Стан. Стельмах із Підзвіринця на 10 місяців, Петро Сороколіт із Підзвіринця на 8 місяців, Іван Гашак із Підзвіринця на 7 місяців і Микола Звізло з Підзвіринця на 6 місяців вязниці.

— **Смертельна сильвестрова гулянка.** Хоч цьогорічний Сильвестер проминув у Львові доволі скромно під знаком кризи й ощадности, всеж не обійшлося без трагедій спричинених алькоголем. Підчас сильвестрової гулянки в мешканні урядовця ЗУПУ Левандовського, який живе з любовницею при вул. Жеромського у Львові, застрілився його субльокатор Тома Добровольський. Підпивши собі добре, побив він любовницю Левандовського, а коли Левандовський обстоював за своєю приятелькою, підхмелений Добровольський почав погрожувати Левандовському і гостям револьвером. Всі втікли з мешкання, а Добровольський відібрав собі під впливом похміля життя. Лікар поготівля ствердив уже тільки смерть

— **Манганова руда в Заліщиччині.** Державний ґеольоґічний інститут переводить досліди покладів манґанової руди, яку відкрито в т. зв. Чивчинських горах на терені заліщицького повіту. Манґан потрібний до металюрґічного промислу і досі спроваджували його до Польщі з Росії та Америки.

— **Краєва хроніка.** В Станиславові мають надати нові назви 40 вулицям. — В Потиличі пов. Рава Руська 19-літня Катерина Кохан підпалила стодолу свого батька, обливши її нафтою. Ціла загорода згоріла, причому у вогні згинуло 25 овець і дві корови. — В Ямельниці пов. Стрий згоріла стирта сіна на шкоду Едм. Краніца, яку хтось підпалив.

— **Що дає польське село на культуру?** Видатки всіх міських громад у Польщі дають суму 100 міліонів зол. З того 40 міліонів іде на адміністрацію, отже на пенсії для війтів, писарів, канцелярійні видатки, а тільки 230 зол. на культурні цілі. Середньо це дає 7 і пів сотика на культуру одного села.

— **Різдвяні нещастя.** В мешканні Ґрабарчиків у Плоцку 8-літня Марциля в неприсутности родичів запалювала свічки на ялинці так необережно, що запалилася на ній суконка. Дитина незабаром померла. Подібне нещастя склалося з 5-літньою Тереною Сьверчинською у Влоцлавку.

Іванна з Рудавських
КАПІТАНОВА
дружина лікаря,
померла, принявши Найсвятіші Тайни у Львові по тяжкій недузі дня 31. грудня 1936. р. у 30. році життя.
Похорон відбудеться в Калуші 3. 1. 1937. р. з парохіяльної церкви до родинного гробівця в Мостищі.
В. Ій П.

— Заява ред. Отмара-Берзона. У звязку з промовою п. Будзинського в соймі деякі жидівські комбатанти удекоровані ріжними польськими відзначеннями визвали посла Будзинського на двобій. Також ред. Отмар-Берзон, б. кореспондент „Газети Польської" у Москві зажадав від п. Будзинського сатисфакції. В „Газеті Польській" пояснює ред. Отмар цілу справу в цей спосіб, що цілий конфлікт із послом Будзинським був зовсім приватного, особистого характеру, а не ідейно-засадничого. Посол Будзинський сумнівався на буджетовій комісії у патріотизм ред. Берзона і тільки тому він зажадав сатисфакції. Двосторонній протокол заспокоїв честилюбивість ред. Отмара-Берзона, який заявляє дальше, що його справа не має нічого спільного з іншими справами чести. Тому, що у звязку з цілою справою деякі часописи написали, що ред. Отмар є жидом, він заявляє, що почувається виключно поляком, що має як доброволець з 1920 р. хрест за хоробрість і що є старшиною польської армії в запасі та що справа національної приналежности і польського патріотизму не дає на підставі істнуючих у Польщі критеріїв права її нікому квестіонувати.

— Стан здоровля папи значно поправився. Від трьох днів хвора нога перестала боліти, сціп жили усунено і кров кружить знову свобідно. Приготовляють спеціяльний апарат, що позволить папі вставати з ліжка і рухатися, одначе нога мусить бути в спокою. Всежтаки щойно за два місяці стан ноги можна буде вважати добрим.

— Колхози вирізують худобу. Як повідомляє совітська преса, в ярославській окрузі колхози вирізують масово господарські звірята. Впродовж 11 місяців минулого року вбито в цій окрузі 40 тисяч штук рогатої худоби, 15.700 овець і 10 тисяч штук безрог. Подібне явище виступає теж в інших округах. Кореспондент „Правди" підкреслює, що навіть кари не причиняються до зменшення цього явища. Пояснюють його перш усього браком паші.

— Німецькі жиди хотять переселитися на Кубу. До Гаванни, столиці Куби, приїхав з Ню Йорку член союзного конгресу Сіровіч, щоби перевести з головним командантом кубанської армії, ген. Батістою переговори в справі поселення 100.000 жидів з Німеччини на острові Куба. Сіровіч запевнює, що після прийняття цього переселенчого проекту Куба дістане 100 міліонів долярів.

— Відзначення Ґрети Ґарбо. Шведський король Ґустав II відзначив Ґрету Ґарбо медалю „Літеріс ет Артібус". Це найвище шведське відзначення за заслуги в літературній і мистецькій ділянці.

— Жахливі цифри. Комітет боротьби з кризою при Лізі Націй оголосив недавно звіт, що потрясає трагічною вимовою цифер. Протягом одного року 2 міліони 400 тисяч людей вмерло з голоду а 1 міліон 200 тисяч відобрало собі життя з нужди. Дальше читаємо в цій статистиці, що ріжні спекуляційні спілки, торговельні організації й рільничо-промислові картелі рішили не допустити до обниження цін. Замісць роздати надмір продуктів бідним і голодним, рішено знищити: півтретя міліона кг. цукру, 568 вагонів збіжа, 144.000 вагонів рижу, 267.000 вагонів кави. Крім того спалено 432.000 вагонів збіжа і 600 сотнарів мяса в консервах. Все те дає 8 міліонів, 438 міліонів, 840 тисяч кільограмів харчевих продуктів. Харчі, знищені в одним році, були би вистарчили на обділення кожного з тих нещасливих бідаків, яких голод і нужда загнали в обійми смерти. Обчисляючи річне споживання у висоті 980 кг. на голову, знищені харчі були би вистарчили на 3 роки.

— Покольний дзвін. Як повідомляють із Шангаю, на вершку гори Кіовашав, званої святою, в провінції Ангвей кількасот робітників працює над відливом великого дзвону, що буде важити 22 тисячі кг. Приготовлено вже матерія до відливу на основі приписів будійського матеріялу. Дзвін умістять на вежі, побудованій на вершку святої гори Кіовашав. Буде зватися пекольним дзвоном і як каже китайська преса, його звуки будитимуть „душі, що пірнули в бездні пекла".

— Летунська катастрофа. Біля Афуле в Палестині розбився літак, що належав до товариства Ірак-Петролеум-Компані. Два пасажири згинули а 4 є тяжко ранені. Причиною катастрофи був дефект у моторі.

— Дорогоцінности в мумії. В нюйорському музею „Метрополітен" находиться мумія бога того египтянина Вага, що жив 2.000 літ перед Христом. Управа музею перевела недавно досліди автентичности всіх мумій при помочі проміння Рентґена. В часі такого досліду в мумії египтянина Вага знайшли збірку дорогоцінних предметів із золота, срібла і дорогих каменів.

— Дарунок, що ущасливить цілу рідню. Щорічний, зрештою милий, клопіт, чим кого обдарувати на ялинку, так щоб попасти під смак і вдоволити обдарованого, забиває нам голови в часі перед ялинкою. Назагал переважає тепер серед суспільности раціональний погляд, що найдоцільнішим дарунком на ялинку, замісць індивідуальних дарунків є дарунок, який напевно буде відповідати цілій родині, який вдоволить і ущасливить усіх. Такою найвеличавішою „Ялинкою" є безсумнівно радієвий відбірник, але очевидно добрий, найліпший. І при цім такім влучнім висновку, цілий клопіт вибору дарунку відпадає, бо загально відомо, що радіовідбірники найвищої кляси є супергетородини **Telefunken Lord, Arystokrata, Magnat** або відбірник **Premier**. В кожній ліпшій фірмі радієвій можна такий апарат перевірити, послухати його, випробувати, порівняти з іншими і набути на найдогідніших умовинах. Напевно не розчаруєтесь, а дарунок на ялинку, що уприємнить свята мельодіями з цілого світа, розрадує всіх домашніх і перетриває довгі літа.

Останні вісти.

ВІДРУЧНЕ НОВОРІЧНЕ ПИСЬМО КОР. ЮРІЯ.

ЛЬОНДОН, 1. І. ПАТ. Оголосили відручне новорічне письмо кор. Юрія VI. до громадян. У письмі цьому сказано: Першого дня нового року за мого володіння складаю всім народам моєї імперії щирі бажання щастя. Здаю собі зовсім справу з відповідальности, яка тяжить на моїй шляхотній спадщині. Приймаю її з тим більшим довірям, бо знаю, що маю поруч себе королеву-матір і мою жінку. Повторюю слова, що їх сказав мій батько в дні ювілею: Королева і я присвятимо завсіди всі сили на службу для вас і просимо Бога, щоби нас він і дав нам сили до праці, яку ми взяли на себе.

КОРАБЕЛЬ НА ПІДВОДНІЙ МІНІ.

ҐІБРАЛЬТАР, 1. І. ПАТ. Корабель невідомої державної приналежности попав при вїзді до порту Маляга 31. м. м. на підводну міну, яка його сильно ушкодила.

СКОРОЧЕНИЙ РОБОЧИЙ ДЕНЬ.

БРЮСЕЛЯ, 1. І. ПАТ. В пристані Антверпії скоротили робочий день зі 7½ годин до 7.

ФІНАНСОВІ ПОВНОВЛАСТИ ДЛЯ ПРЕЗИДЕНТА МЕКСИКА.

МЕКСИК, 1. І. ПАТ. Мексиканський конґрес ухвалив фінансові повновласти для президента земельний закон, карний кодекс і одобрив закордонну політику уряду. Після цього сесію замкнули.

НОВИЙ РІК У МАДРИДІ.

Райтер повідомляє, що повстанці не дали червоним спокійно святкувати Новий Рік і точно в год. 24 ій скинули 12 бомб на площу Пуерта дель Соль. 43 британських громадян покинуло Мадрид і виїхало до Аліканте, щоб всісти на корабель, який відїжджає до Марсеії.

МІНІСТЕР САЙМОН В ПАРИЖІ.

ЛЬОНДОН, 1. І. ПАТ. Міністер внутрішніх справ Саймон приїхав до Парижа із жінкою. Побуде до 6. ц. м.

Дописи.

СОКАЛЬ.

Свято пісні. На черзі поїздок мужеського хору за проводом м-ра Лиська знайшлося найвідоміше село нашого повіту Угринів. І справді молодих ентузіястів, що в морозний день проїхали двацять кільометрів із піснею на устах, прийняв Угринів із серцем. Крім великого матеріяльного успіху гостинний, як завжди, Союз Українок, що під проводом своєї повтомної проводниці п. Кашубінської розвивається дуже гарно, зготовив молодим співакам княжівське приняття. Не одна сльоза затремтіла підчас патріотичних промов у часі вечері. Хор відїхав з Угринова із новими силами до дальшої праці. Слід підчеркнути незвичайну витривалість ради. Книша, що із молодечим завзяттям проводить хор у всіх його мандрівках по Сокальщині і додає запалу й витривалости у праці молодшим. Коби у нас більше таких ревних громадян, що не вагаються зимовою порою пускатися в далеку дорогу, бо будова Народнього Дому не може посуватися вперед через брак фондів.

Кооперативний курс відбувається в салі Пар. Торговлі. Участь бере багато кооператорів і можна сподіватися, що він покінчиться повним успіхом, як і недавній курс освітників.

Дума про Нечая. На загальне бажання драм. гурток чит. „Просвіти" повторює дня 3. січня відому пєсу Мерімі Лужницького. Участь беруть найкращі сили. В ролі Раїни виступить п. Решетилова (що якийсь час не брала участи в праці гуртка) і п. Сосідко. Р.

РОЖНІТІВ.

Змагання хорів у Рожнітові. Філія „Просвіти" в Рожнітові уладила 23. м. м. змагання хорів. Хоч була це перша така імпреза в цьому філіяльному районі, все таки мистецький рівень змагань можна зачислити до найкращих. Це признання заслужили собі всі хори, у першій мірі хори, вирізнені оціночною комісією, в якої склад входили: д-р Воробець Михайло, м-р Аронець Іван, д-р Курбас Роман та о. дек. Костюк Василь. Кожний хор пописувався двома народніми піснями Лисенка, Нижанківського, Січинського, Леонтовича й ін. так, що слухачі з одинаковою цікавістю і дійсним захопленням слідкували за ходом змагань. Цікавий реферат про українську музику в її історичнім розвою виголосив голова філії „Просвіти" в Рожнітові д-р Курбас Роман. Як першу нагороду, яку вильосовано між двома рівновартними хорами: міш. хором чит. „Просвіти" в Цінева під диригентурою п. М. Голубовського і муж. хором чит. „Просвіти" в Ріпнім під диригентурою п. І. Відоняка, признала оціночна комісія мандрівну батуту міш. хорові чит. „Просвіти" в Цінові, який здобув почесний титул „найкращого хору Рожнітівщини на рік 1936-37". Другу нагороду признано муж. хорові чит. „Просвіти" в Ріпнім. Третю нагороду дістав муж. хор чит. „Просвіти" в Перегінську під диригентурою п. Кушніра. Інші хори, а саме: мішаний з Перегінська, мішаний з Ріпного, муж. з Цінева, муж. з Рожнітова, міш. і муж. з Брошнева (диригент Хоптяк) дістали признання за працю і плекання української пісні. Всі хори-учасники змагань наділено почесними грамотами. Слід відмітити працю всіх диригентів, у першій мірі п. Голубовського Миколи з Цінева, Відоняка Івана з Ріпного, Мізуна Осипа з Перегінська і Кушніра Петра з Осмолоди, які, крім вложеного немалого труду над вишколенням хору, виявили також музичні здібности і зрозуміння. Змагання хорів залишили якнайкраще враження.

РОГАТИН.

Спільне засідання виділів українських установ. Дня 20. грудня м. р. відбулося спільне засідання виділів усіх українських установ у Рогатині, присвячене всецілo двом справам: 1) справі матеріяльної помочі для Т-ва „Просвіта" у формі „Дару Просвіті" та 2) справі поголовного членства для Матірної „Просвіти". Голова місцевої читальні „Просвіта" у своєму рефераті підкреслив велитенську працю Т-ва „Просвіта" і торкнувся матеріяльної сторінки освітніх змагань для обмірковання спільної акції, вказуючи заразом на брак зацікавлення в цій справі виділу місцевої Філії

„Просвіти“ (радикальний провід). У річевій дискусії представники товариства висловили своє негодування супроти ворожого наставлення виділу згаданої Філії. У висліді дискусії зложили зібрані 98 зол. на „Дар Просвіті“ з побажанням, щоб решта установ у повіті і громадянство пішли за їх прикладом. Зокрема рішили зібрані започаткувати акцію за поголовним членством і доти не спочати, поки ця акція не дасть в місті й повіті успіху.

ТОВМАЧЧИНА.

Чим замітна Товмаччина? Товмаччина замітна не лише найбільшим числом латинників з цілого станиславівського воєвідства і найбільшим доступом по льонізації (створення нових 8 польських громад, у тім числі 5 чисто польських, заснування цілого ряду нових польських парохій, школок, будова костелів, людових домів), але передовсім замітна вона руїнницькою роботою комуністів з одного боку та радикалів з другого. Особи, які перебувають у Товмачі, одноголосно знають, що таких збаламучених сіл, як у Товмаччині, годі найти в цілій Галичині. Заслуга це у великій частині того чільного радикального діяча, який не зважаючи на своє визначне становище серед української суспільности, їздить по селах і виголошує у крайньо демагогічнім тоні промови, в яких оплюває не лише нашу Парлям. Репрезентацію, епископат, навіть Митрополита, але взагалі нашу інтелігенцію, закидаючи всім їм зраду і т. п. Вислід такої праці — сектанство, боротьба „Камеярів“ з церквою, занепад всього національного життя, загальна апатія, занепад кооператив опанованих радикалами (товмацька „Спілкова Торгівля“ стоїть перед цілковитим банкрутством). Остатня пора, щоб інтелігенція і свідомі селяни Товмаччини отряслись в апатії, та щоб відповідальні львівські чинники звернули увагу на так занедбаний повіт. (**Від Редакції:** Повисший допис ми дістали від поважного діяча з Товмаччини, який заявляє, що бере за нього повну відповідальність).

ПЕРЕМИШЛЬ.

Товариський зїзд з нагоди матури в гімназії з українською мовою навчання у Перемишлі відбувся дня 8. п. м. На зїзд прибули абітурієнти, що в червні 1911 року здавали матуру в українській гімназії в Перемишлі. На 86 абітурієнтів з обох відділів прибуло 16. Між живими нема вже 18, одні померли, інші загинули в часі світової війни. В год. 8½ рано в катедрі відправлено Службу Божу за померших товаришів, опісля учасники зїзду пішли до своєї кляси, де теперішний директор гімназії Ст. Шах відчитав катальог. Опісля відбувся спільний обід, на якім були присутні проф. п. Іван Мануляк, тепер на емеритурі, дир. Степан Шах і теперішний катехит о. Петро Голинський. При цій нагоді учасники довідалися, що в червні п. р. відсвятковано ювилей 40-ліття іспиту зрілости в нашій гімназії і з тої нагоди виділ кружка родичів видав разом зі звідомленням за шкільний рік 1935-36 також чудовий альманах, в якім поміщено між іншим спис всіх матурнстів від р. 1895-96 до р. 1935-36 з датами, місцем уродження і званням кожного. За цей альманах належиться ювилейному комітетові з дир. Ст. Шахом на чолі від бувших учнів дорогої нам перемиської гімназії щира подяка. Тому, що з р. 1938 припадає 50-ліття оснування української гімназії в Перемишлі, учасники зїзду висловили гаряче бажання, щоб п. дир. Шах занявся приготуванням цього ювилейного свята. **Д'р Мих. Мельник.**

З життя Філії Т-ва „Зоря“ в Перемишлі. Філія Т-ва українських ремісників, промисловців і торговців „Зоря“ істнує вже 3 роки. Два роки не проявляла вона помітнішої діяльности, бо не було кому рушити наших ремісників з сонности й апатії, яка огорнула їх ще по 1918 році. Щойно в 1935 році найшовся гурток наших свідомих міщан, який поставив собі за завдання збудити сонне міщанство Перемишля і заставити його зорганізуватись у своїм становім Т-ві. Завдання це вповні вдалось, бо вже по році праці „Зоря“ згуртувала в себе к. 200 членів. Започатковано цикль популярних викладів, які відбуваються кожної неділі в новій, гарній салі Василіянської церкви на Засянні. Філія уладила також для своїх членів 1-листопадову академію, аматорську виставу та декілька вечерниць і чайних вечорів. Усі ті імпрези стягали до домівки Т-ва багато членів. Дуже помічною в тій праці Філії виявилась місцева інтелігенція, яка взяла активну участь у праці Т-ва, головно зорганізуванням циклю викладів. — В неділю 27. грудня м. р. відбулися Заг. Збори „Зорі“, на які явилося к. 100 членів. На зборах були присутні також представники Матірнього Т-ва „Зоря“ у Львові секр. М. Галушка і М. Кожак. Збори рішили одноголосно іменувати покровителем Філії Т-ва „Зоря“ в Перемишлі Преосв. Еп. Йосифа Коциловського та почесним членом о. кан. Василя Гриника за їх прихильність і працю для перемиського міщанства. Рішено також створити при Т-ві секцію жінок-ремісничок та секцію термінаторів. Поручено новому Виділові, що його вибрано під пров. п. Левчака, будів. майстра, щоб у цьому році зорганізував у Перемишлі усе ремісництво, яке ще є поза „Зорею“. Назагал українське ремісництво в Перемишлі нарешті зрозуміло, що тільки в „Зорі“ його місце і тільки зорганізовано зможе воно відперти всі наступи, які йдуть на українські землі. **Гість.**

ВІДГУКИ ДНЯ.

Не є так зле!

Мої Панство! Не є в нас так зле, як здається, чи як люди говорять. Воно, що правда, неприємно слухати, коли:

— Ви чули, що було на зборах „Рідної Школи“?

— Ні, або що?

— Уявіть собі! На старого, сивоволосого громадянина, високого церковного громадянина, високого церковного достойника, кричав ординарно якийсь молодик.

— А саля що?

— Саля... бурмотіла, що так не випадає.

Або, коли:

— Ах, знову мене хочуть вибрати головою.

— Браво. Видно вас шанують!..

— Дякую за таку пошану. Передовсім заки виберуть — опозиція виллє на мого попередника шафлик помий. Потім поставить дезідерати, яких не можна виконати, а вкінці передадуть мені з великою парадою булаву. На другий рік виллють на мене два шафлики і передадуть булаву в руки мого наслідника. Очевидно — якщо такий знайдеться.

— То правда, якщо знайдеться. Бо я, признаюсь вам, засадничо не приймаю ніяких достоїнств.

— І тому вас усі шанують.

— Не перечу.

— А що булоб, якби так усі зробили?

— Що ви? А хтож поведе наше життя?! Адже не можемо допустити, щоб перший-ліпший ставав на чолі наших установ!

— Колиж, бачите, вже тяжко з тим усім витримати!

— Е, не є воно так зле. Ще ніколи не забили...

І я так думаю: не є воно ще так зле. Направду, ще на загальних зборах нікого з наших громадських робітників не то не забили, але навіть нікого не покалічили.

Ми, галичани, все таки холоднокровний народ.

Що іншого земляки з більш південних околиць.

От хочби з Буковини. Давали наші люди якусь драму „Зрадник“. У цій драмі якийсь гуцул робить якусь національну махльойку. Сичилися з цього буча, з гнилими яйцями (це і в нас не дивовижа), але південним темпераментам було цього за мало.

Молоді кандидати на громадян станули в обороні національної культури і котрийсь із оборонців... пробив ножем — кого думаєте? — Свояка автора драми! Мовляв: Ми не позволимо, щоб свояк автора ходив здоров по світі, коли автор таке виписує на гуцула.

Ясна річ, що премієра не діждалася кінця і ледви чи діждеться зновлення. Замісць у драмі — може бути кілька трупів на салі.

Браття галичани! Чи можете сказати, що в нас є аж так зле? Не кажу дуже добре, але й не так, як на Буковині.

Там є так, що може хтось стратити життя — в нас тільки так, що може завалитись установа.

Галактіон Чіпка.

ЧОРТКІВ.

Ще про повітове свято „Просвіти“. Хвальна Редакціє! В справі поміщеного в ч. 291 „Діла“ з 27. 12. 1936 допису про повітове свято „Просвіти“ в Чорткові просимо помістити таке пояснення: Від якогось часу незнані нам люди стараються в краєвій пресі підірвати повагу організатора Філії „Просвіти“ в Чорткові п. О. лекся Накловича, поміщуючи дописи з імпрез, уладжуваних Філією „Просвіти“ в Чорткові та підготовлюваних п. Накловичем, з представленням справи неправдиво та осуджуванням виступів п. Накловича. Так було в дописі, поміщенім у „Новім Часі“ 9. 12. про свято Базару і тепер у дописі в „Ділі“ є 27. 12. Дописувач „Діла“ підчеркнув, що свято полишило по собі дуже гарне враження, але при тім не міг здержатися, щоб не обравити п. Накловича, називаючи його дириґування „поденервованим галатимством“ та „безцільним вимахуванням руками мов вітряками, що псувало ефект пісні і самих співаків бентежило“. Таке представлення справи подиктоване хіба злобою. Бож зараз по такій екскурсії проти п. Накловича дописувач, оцінюючи виступ хору з Джурина, пише: „Милу несподіванку зробив своїм виступом хор зі с. Джурина, що висунувся чи не на перше місце... Не диво, що публика була ним захоплена й уладила йому таку овацію, як ніякому іншому хорові; на домагання публики хор повторив вязанку пісень ще раз“. Все те дуже гарно, але хіба злоба і нехіть до п. О. Накловича спонукала дописувача промовчати, що власне цим найліпшим хором з Джурина дириґував не хто інший, а сам п. Наклович. Видно, що ані вимахування руками, як вітряками, не бентежило співаків, коли вони під проводом п. Накловича так гарно співали, ані не псувало ефекту пісні, коли хор мусів на домагання публики пісню повторювати. В імя правди стверджуємо, що цей найліпший хор з Джурина зорганізував недавно наново п. Наклович і тільки п. Наклович його вишколював та ним дириґував, подібно як зорганізував і вишколив також інші хори, якими дириґував як їх провідник, а не в заступстві. Взагалі Філія „Просвіти“ з признанням мусить підчеркнути, що п. Наклович як організатор вложив у приготування свята „Просвіти“ максімум праці, яка й принесла дуже гарний успіх. Це признання нехай буде для п. Накловича заохотою до його дальшої праці на полі просвітянської організації повіту. — Чортків, 30. грудня 1936. За Виділ Філії „Просвіти“ в Чорткові: В. Гриника, голова; В. Шмата, за секретаря.

ГОРОДЕЧЧИНА.

Чому городецьке староство не дозволяє на ніяку діяльність товариств у Тучапах? На село Тучапи наложило городецьке староство якусь дивну, примусову „жалобу“. Ця „жалоба“ полягає в тому, що в цілому 1936 р. згадане староство не дозволило на ніяку імпрезу у Тучапах, як: фестин, виставу, свято „Просвіти“, повно дітей зі садку і навіть не дозволило на релігійну імпрезу в день св. о. Миколая. Тому цілорічні заходи різних місцевих установ, які підготовляли вище згадані імпрези, пішли на марне. Був навіть випадок, що один референт староства свідомо оперував неправдою, бо коли до нього зголосився представник читальні „Просвіти“ з Тучап і просив його полагодити подання у справі уладження свята „Просвіти“, цей референт заявив йому, що дозвіл на уладження згаданого свята вже пішов поштою. В дійсности — як пізніше виявилося — такого дозволу не вислано. Причина такої поведінки староства у Городку супроти українських установ у Тучапах дуже дивна, бо ці установи нічим не провинились, щоб аж спиняти цілковито їхню діяльність. А вже ніяк не можна зрозуміти того, чому староство католицької держави не дозволяє на чисто релігійну імпрезу, себто свят-миколаївського вечора, на який дітвора цілого села нетерпеливо ждала цілий рік. Чи так має виглядати „нормалізація“ польсько-українських взаємин. **Городецький.**

Спорт.

ГАКІВКА.

Україна — Креси (Тернопіль) 2:0 (1:0, 0:0, 1:0).

Перші цьогорічні гакікові змагання України за мистецтво А кляси відбулись на препоганім леді, що фатально відбилось на цілій грі. До цих змагань виступила Україна в такім складі: Скрипій, Дицьо Р., Лисик, Марищець, Бучацький, Ліщинський, Вубела, Марковський, Дицьо Ю. Годі як слід оцінити цей перший цьогорічний виступ гакікарів України, бо поганий стан леду не давав змоги вести правильну гру. Обі дружини грали доволі примітивно, при чому Креси пробували надуживати фізичної сили. Молоді грачі України були дещо повільніші від своїх противників. Твердо й неуступчиво грала оборона і їй теж треба завдячувати переможний вислід. З напасників найліпший був Бучацький, хоч й оба стрільці воріт. Вислід треба вважати радше щасливим, як заслуженим. Другі ворота добула Україна майже в останній хвилині. Глядачів приблизно 150. Суддювали пп. Кухар і Яловий.

Інші гакікові висліди.

Погонь — А. З. С. 4:1 (2:0, 1:0, 1:1). Мистецтво А-кл.
Чорні — Креси 7:1 (1:1, 3:0, 3:0) Мист. А-кляси.

—o—

Нові книжки й журнали.

СОТКА НАЙПОПУЛЯРНІШИХ УКРАЇНСЬКИХ ПІСЕНЬ. Повний текст без нот. Наклад Дмитра Жука. Ярослав 1937. Стор. 96. 16°.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

МЕДИКА:
2. I. Циганський барон.
3. I. Муж двох жінок.
4. I. Шаріка.
5. I. В...

Великий Театр:

Субота, 2. I. год. 7.30 веч. „Подружжа".

Неділя, 3. I. год. 12. впол. Симфонічний Концерт; год. 3.30 попол. ціни найнижчі „Кавареньва"; год. 7.30 веч. „Подружжа".

Понеділок, 4. I. год. 7.30 веч. „Подружжа".

Вівторок, 5. I. год. 7.30 веч. „Подружжа".

Середа, 6. I. год. 3.30 попол. ціни найнижчі „Кавареньва"; год. 7.30 веч. „Подружжа".

Кіна.

АПОЛЬО: „Палата у Фляндрії" з Мартою Еґерт.

АТЛЯНТИК: „Жовтий скарб" із Ґейрі Купером.

ВАНДА: „Чорна перла", „Молочна дорога" з Еді Кантором.

ҐРАЖИНА: „Жайворонок" із Мартою Еґерт.

КАСІНО: „Сан Франціско" Ван Дайка (з Джанетою Мекдональд і Клерк Ґейбль).

КОПЕРНИК: „Герой", „Моя віронька" із Шерлі Темпль.

КОЛІСЕЙ: „Небезпечний флірт", „Навішо працювати" з Флішом і Флішом.

МАРУСЕНЬКА: „Герой", „Моя віронька" із Шерлі Темпль.

МЕТРО: „Китайські моря".

МІРАЖ: „Очі чорні" з Ґарі Бавром.

МУЗА: „Таємна бригада".

ПАКС: „Сон літньої ночі".

ПАЛЯС: „У блеску сонця" з Іваном Кепуром.

ПАН: „Роз-Марі".

РАЙ: „Прокажена".

СВІТ: „У погоні за щастям".

СТИЛЕВЕ: „Ала то не линює" і ревія.

ТОН: „У тіні самітньої сосни" із Сильвією Сідней.

УТІХА: „Зов крови" і ревія.

ХИМЕРА: Найновіша кольорована „Мікі Маус".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Африка".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 2. січня 1937.

Берлін (356,7) 9.00 Музика, 15.55 Авд. для дітей, 18.15 Муз. всячина, 19.00 Хамер. музика, пісні, 20.05, 21.00, 22.00 „Веселі кумоньки з Віндсору" оп. Ніколая. **Будапешт** (549,5) 12.00, 22.20 Циґ. музика, 18.30, 20.00 Сп. ресітель, 14.00 Фортепіян, 20.50, 21.00 Концерт орх. **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, 22.30 Сюїта оп. 17. на два форт. Рахманінова. **Кошиці** (259,1) 13.00, 18.00 Для Закарпаття, 16.45 Театр для дітей. **Мінхен** (405,4) 12.00 Концерт, 15.20 Для шахістів, 19.40 Токата ф-дур Баха (орг.), 20.00 Веселий муз. вечір. **Мілано** (368,6) 19.00 Розривк. музика, 21.20 Вок. авдиція, 22.00 Сучасна італ. музика. **Париж** (1648) 14.15 Вок. концерт, 15.00 Репетиції, 16.00 Авд. для молоді, 17.00 Легка музика, 18.00 Літер. авдиція, 21.00 Сп. ресітель, 21.45, 22.00, 23.00 „Попелюшка" муз. казка Масенета. **Прага** (470,2) 15.00 Сальон. музика, 16.05 Концерт, 19.35, 20.00, 21.00 „Студент" оп. Мілекера. **Рим** (420,8) 20.40 Розр. муз., 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 „Дебора та Йоель" муз. драма Піцетія. **Відень** (506,8) 11.30 Ав. для жінок, 12.00, 15.30 Концерт, 17.50, 18.00 Нар. пісні, 19.15, 20.00, 21.00 „Циганський барон" оп. Івана Штравса, 21.30 Танкова музика. **Білгород** (437,3) 19.50 Скрипка.

Неділя, 3. січня 1937.

Берлін (356,7) 10.30, 12.00 Музика, 18.00 Концерт квартету, 18.40, 19.00 Весела комедія Ернста з муз., 20.00, 21.00 Мельодії кохання з опер, оперетов, муз. комедій. **Білгород** (437,3) 19.50, 20.00, 21.00 Нар. вечір. **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орх., 15.50 Сальон. музика, 17.20 Форт. ресітель, 19.00 Циг. музика. **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Безжурний поранок, орх., 14.00 Авд. для дітей, 14.30 Нар. пісні, 15.00 Весела нар. музика, 18.00 Новорічні бажання з усього світа, 18.30, 19.00 Гарні мельодії, 20.00 21.00 Концерт орх., 22.30 Просимо до танку, орх. і дует акордеоністів. **Кошиці** (259,1) 10.15 Концерт хору, 17.10 Для Закарпаття. **Мілано** (368,6) 17.00, 18.00 Симф. концерт, 19.30 Розр. музика, 20.40 21.00, 22.00 „С/С Екваторе" оп. Папантія та Сеґурінія. **Мінхен** (405,4) 12.00 Концерт орх., 13.00 Популярна музика, 14.00 Муз. казка, 14.45 Форт. тріо б-дур Шуберта, 18.30, 19.00 „Жид Зю" оп. Шілінґа, 20.00, 21.00 Австрійський вечір (пісні, музика, живе слово), 22.30 Веселий вечір. **Париж** (1648) 13.00 Орг. ресітель, 16.00 Легка музика, 18.00, 19.00 Новорічні бажання з усього світа (при участі 28 держав), 19.30, 20.00 Радіооценка з музикою, 21.45, 22.00, 23.00 „Ле камп ді драп д'ор" муз. авд. Томасія. **Прага** (470,2) 12.20 Концерт, 15.15 Концерт військ. орх., 17.10 Літер. авд. (нім.), 19.20, 20.00 Танк. музика, 22.35 Сальон. музика. **Рим** (420,8) 19.30 Розр. музика, 20.40, 21.00 Симф. концерт, 22.45 Танк. музика. **Відень** (506,8) 11.45, 12.00 Симф. концерт, 12.55 Розр. музика, 15.40 Квінтет Г дур Дворжака, 17.40, 18.30 Розр. концерт, 19.10 Кабарет, 20.00 Балади, 20.15, 21.00 Нар. драма з муз., 22.30 Спів. ресітель Ол. Кіпніса, арії та пісні.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 2. січня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на днині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сальоновий квартет, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Хліборобська скринька, 14.30 Театр Уяви для молодших дітей: „Казка про Попелюшку" з муз. ілюстрацією, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Наша програма, 15.35 Італійська пісня, гр. пл., 15.50 Огляд видань, 16.00 Нар. танок, із гр. пл., 16.15 Концерт орх., 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Зі звуковиків, гр.пл., 18.30 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „На Новий Рік" авд. Богд. Василевського, 19.30 Концерт симф. орх., 20.30 Літературні новини, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Танкова музика, орх., 22.00 „Касієр Пилочка" весела авд., 22.30 „Серед танку", гр. плити.

Неділя, 3. січня 1937.

8.00 Сигнал часу й коляда, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Господарська співпраця з господинею, 8.40 Ст. Монюшко: Польонез із оп. „Графиня"; гр. пл., 8.45 Програма на днині, 8.50 Ранішній денник, 10.30 Танкові суїти, гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. поранок, симф. орх., скрипка, 14.00 Репортаж із життя, 14.30 Нар. музика з гр. пл., 14.50 Білоруські коляди, хор, 15.30 Для села: Подумаймо над організацією нашого господарства, Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Гутірка ПКО, 16.05 Реклямовий концерт, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 Фрагм. із пєси Дениса Джонстона „Місяць у жовтій ріці", 17.00 Підвечірок при мікрофоні, орх., солісти; у перерві в год. 17.50—18.30 Трансм. з Берліна: „Щасливого Нового Року всьому світові", 19.00 Погляд у минуле та літературні гороскопи, 19.15 **Мішаний концерт:** Марія Сокєдзька сопран, **форт. Марія Вишницька- Стан. Людкевич: Елегія,** 19.45 Літер. хвилини: „Новорічний двоспів" Генр. Збєжховського, **20.00 Продовження мішаного концерту: 1) Барвінський: Прелюдія ц моль, 2) Е. Заер: „Токата" вик. Марія Вишницька;** Пісні Невядомського та Нововейського віпсп. Марія Сокєдзька, Резерва з гр. пл., 20.20, 20.21, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Форт. твори, 22.00 Концерт орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

ОПОВІСТКИ.

Замісць квітів на домовину бл. пам. Ольги з Огоновських Левицької жертвують на Рідну Школу 10 зол. Софія й Іван Раковські. 9

З1 збірки серед студентства Ґрацької „Січи" зложено в Адмін. „Діла" на Рідну Школу зол. 17.35, на Політ. Вязнів 22.12, разом зол. 39.47.

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.